

JURNAL ISRAELIAN

Nr. 89

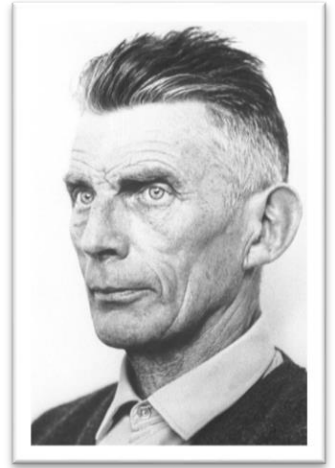
1 Aprilie 2024

ȘTIRILE DE AZI

Bibi a demisionat!

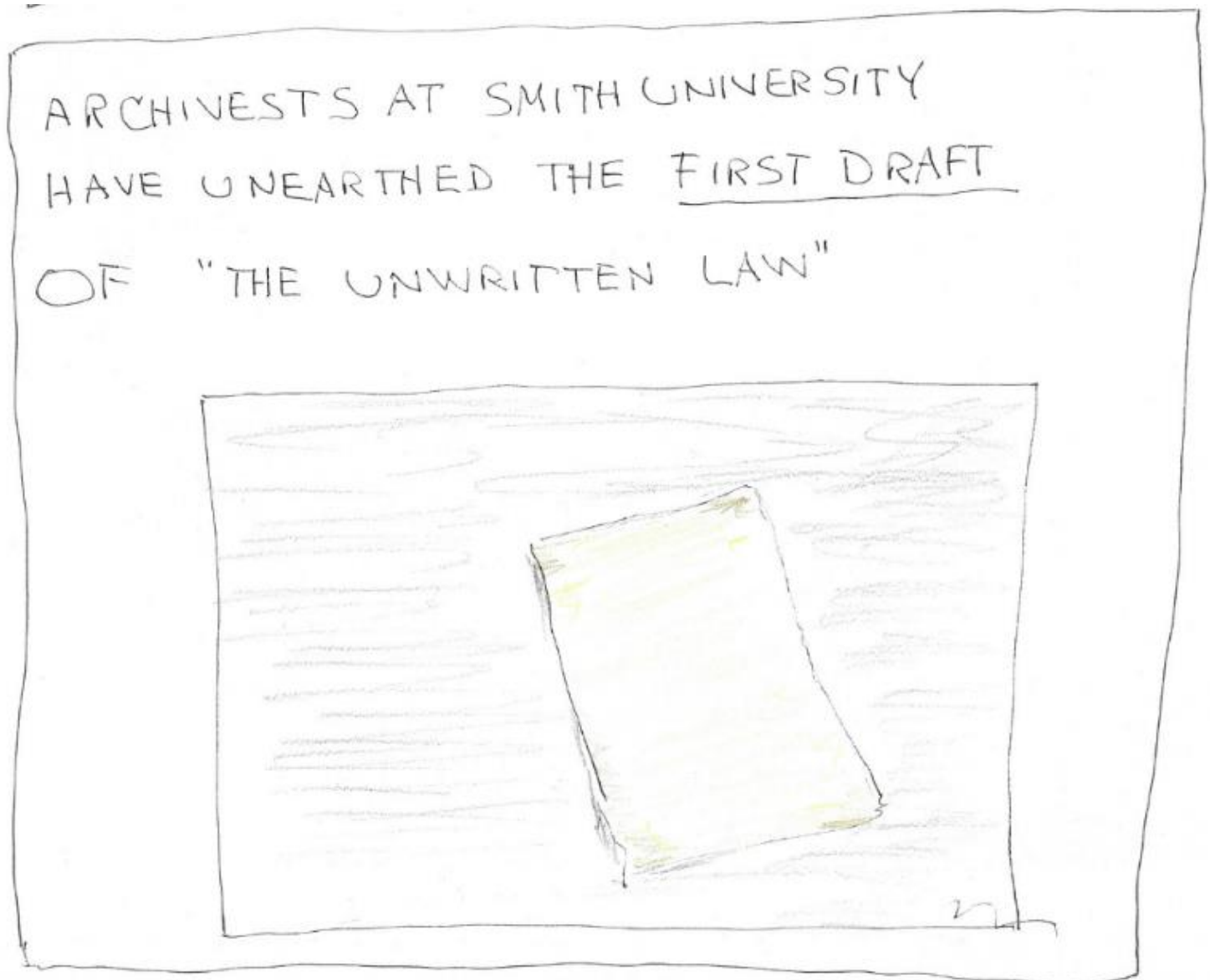
O taxă pe bucurie a fost votată imediat de dreapta, centru, subsol, mansardă, majordom, secretară, securist, croitor, șofer, grădinar, valet, bucătar, cronicar...

**SAMUEL
BECKET
POET**

Legile nescrise pe care le.....

..... urmăm cu sfințenie

Ziua BRÂNCUȘI

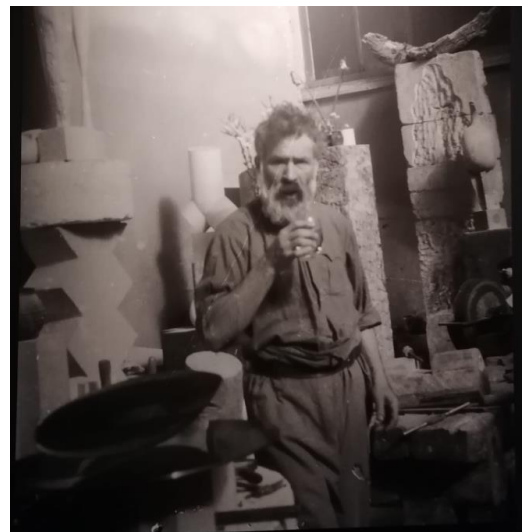
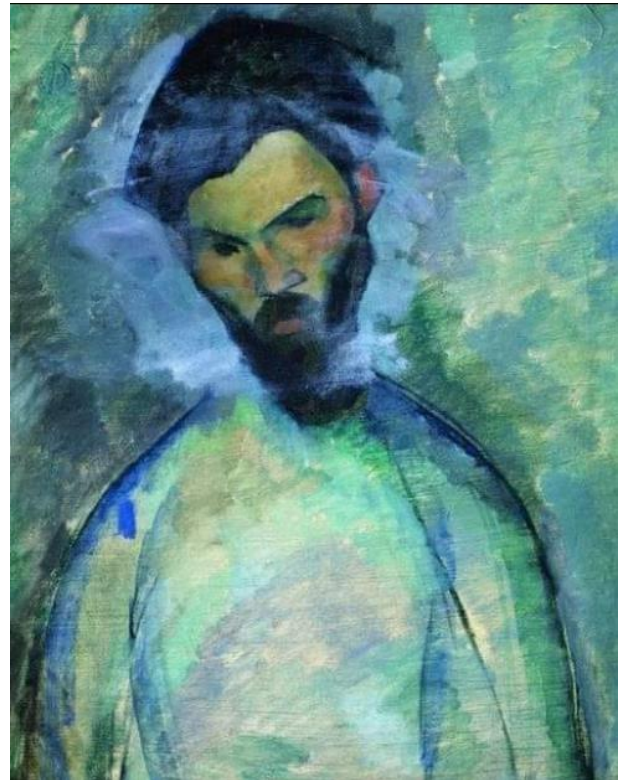
„Nu pot să termin portretul tău. Nu pot să te fixez și să te definesc. Ești viclean ca o vulpe. Dar nu te pot picta ca pe o vulpe, fiindcă ai o inimă bună de țăran. Nu te pot picta ca pe un om de știință, deși ești detașat ca orice savant. Ești un bucătar excelent. N-am mâncat nicăieri o friptură de berbec mai bună decât la tine. Cum o să te pictez ca bucătar? Te văd că postești zile întregi până la înfometare pentru a atinge stagiul iluminării. Dar cum să te pictez ca sfânt când îți licăre ochii de fiecare dată când vezi vreo femeie? Tu ai fațete în figura ta atât de felurite încât nu pot desena fizionomia esențială. Spune-mi ce fațetă preferi? În jurul tău este mai mult mister decât în jurul lui Rousseau Vameșul.”

Amedeo Modigliani

"[Piramidele] Proporțiile lor, deși foarte mari, sunt desăvârșite, astfel încât nu ne strivesc. Când le vezi, ai impresia că le poți ține în mână. Par să fie mari și mici totodată." (Sorana Georgescu-Gorjan, Așa grăit-a Brâncuși)

Brâncuși la Giza, februarie 1938.

Foto (C) Centre Pompidou

**

"Mi-ar plăcea să-mi fac Coloana în Central Park (New York).

Ar fi mai mare decât orice altă construcție, de trei ori mai mare decât obeliscul vostru din Washington, cu o bază de lățime corespunzătoare - șaiszeci de metri sau peste.

Ar fi făcută din metal. *

În fiecare piramidă ar exista apartamente și oamenii ar locui acolo, iar sus de tot mi-aș pune pasărea - o pasăre imensă în echilibru pe varful coloanei mele infinite."

(Așa grăit-a Brâncuși - Sorana Georgescu-Gorjan)

Brâncuși împreună cu Stoor, câinele lui Edward Steichen, la Voulangis, în toamna lui 1927. Fotograma dintr-un film de 35 mm de Man Ray (© Collection Centre Pompidou, Paris)

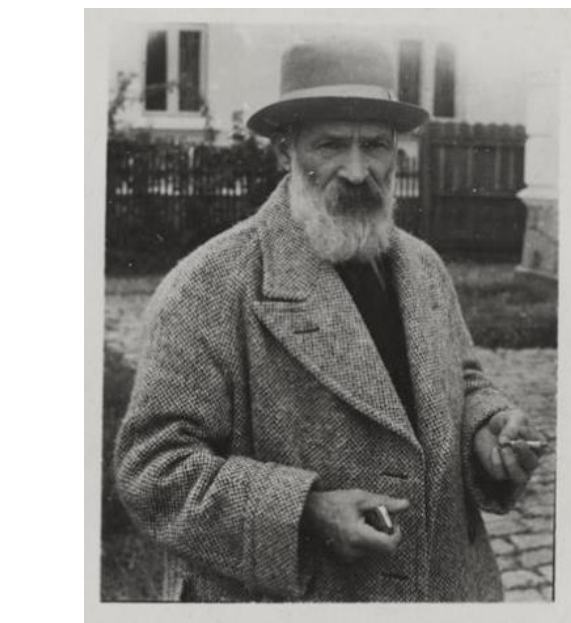
*

"În lumea de azi toți vor să ajungă în vârful piramidei; ajunși sus, cad fatalmente de partea cealaltă.

În lumea mea, nu mai există lupta pentru un loc mai sus - piramida e demolată, câmpul e infinit - fiecare se află cu ceea ce a adus, își are locul, nu e nici mai mare, nici mai mic, n-are nici mai multe merite, nici mai multe defecte, este ceea ce este. " (Sorana Georgescu-Gorjan, Așa grăit-a Brâncuși)

Foto: Brâncuși în 1937, posibil în România

(C) Centre Pompidou, MNAM-CCI, Dist. RMN-Grand Palais / Philippe Migeat

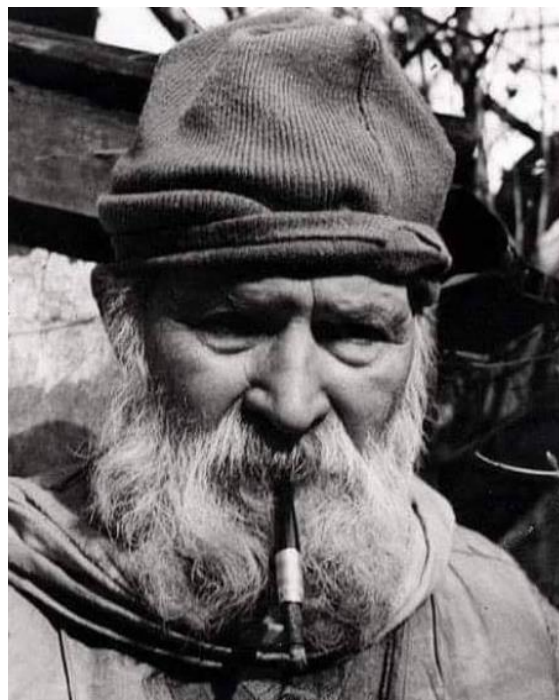

*

"Am vizitat Spania, Italia. Ne asemănăm extraordinar. Dintre latini, numai francezii sunt puțin mai deosebiți. Și dacă ceilalți s-au dezvoltat mai curând și au o civilizație și o artă mai veche, nu suntem vinovați.

Toate se petrec astfel în natură. Într-un copac unele fructe se coc mai curând, altele mai târziu. În arborele latin noi am fost fructul care s-a copt mai târziu.

Aici la hotarul celor două lumi (occident și orient) unde suntem așezați - avem un destin mare." (Sorana Georgescu-Gorjan, Așa grăit-a Brâncuși)

**Artista a cărui serie 7 octombrie
"atrage focul presei- de [Marc Tracy](#)**

Evenimentele mondiale seismice din Ucraina și Orientul Mijlociu atrag reacțiile extrem de personale ale Zoyei Cherkassky. "Nu a existat nimic care să fie ironic", a spus ea.

Zoya Cherkassky, artistă, în rochie neagră și colier albastru, într-o galerie de muzeu întunecată, cu mai multe desene în acuarelă din seria sa.

Zoya Cherkassky, o artistă născută la Kiev, la Muzeul Evreiesc, cu seria sa de desene "7 octombrie 2023". Ea susține că operele moderniste sunt reperate sale, inclusiv "Guernica" de Picasso și "Țipătul" de Munch. "Clark Hodgkin pentru The New York Times

Erau doar 10 zile de la atacul din 7 octombrie din Israel când artista Zoya Cherkassky a postat un desen pe contul ei de Instagram. Desenul, "7 oct. 2023", înfățișează trei generații ale unei familii care par să se ascundă, mama acoperindu-i gura copilului pentru a-l face să tacă; toți se uită cu disperare la privitor, cu groaza lor demascată. Deasupra lor, un bec solitar emite o iluminare zimțată - un citat direct din "Guernica" lui Picasso, reprezentarea totemică modernistă a ororilor războiului.

Șocată și îngrozită, la fel ca alți israelieni, de atacul de dimineață al Hamas, în care, potrivit oficialilor israelieni, militanții au ucis aproximativ 1.200 de persoane și au răpit aproximativ 240, Cherkassky a părăsit Israelul și a zburat la München împreună cu fiica ei, Vera, în vârstă de 8 ani, a doua zi. (Soțul lui Cherkassky a rămas în urmă.) De

Apoi, Cherkassky, care tinde să nu părăsească locuința sa de lângă Tel Aviv fără creioane colorate, a început să deseneze.

"Același lucru s-a întâmplat când a început războiul din Ucraina", a declarat artista evreică născută la Kiev, în vârstă de 47 de ani, într-un interviu recent. "Când totul s-a schimbat și nu înțelegi ce se întâmplă, să poți să desenezi - este ceva care îmi dă sentimentul că sunt încă ceea ce am fost."

După acest prim desen, au urmat rapid alte 11 înainte de a se întoarce în Israel. Până la 15 decembrie - în termeni de muzeu de artă, durata de viață a unei muște - o instalație a seriei sale, "7 octombrie 2023", a debutat într-o mică galerie la Muzeul Evreiesc din Manhattan, unde este expusă până la 18 martie.

Imaginile mici, figurative, realizate pe hârtie cu markere, creioane, creioane colorate și acuarele, arată bilanțul macabru al unei zile pe care israelienii o numesc acum "Shabatul negru": Un cadavru violat, cu mâinile legate în spatele cadrului aproape gol; o femeie și un copil care stau deasupra unei grămezi de cadavre mutilate, o aluzie la "Masacrul inocenților" al lui Giotto; o familie de cinci persoane care mănâncă încruntată în mijlocul urmărilor carbonizate - un desen intitulat "Mic dejun în cenușă".

Răspunsul extraordinar al lui Cherkassky a reprezentat modul său dominant ca artist: să răspundă evenimentelor de care se simte intim legată - emigrarea evreilor sovietici, invazia Rusiei în Ucraina, violența israeliană împotriva palestinienilor și acum 7 octombrie - prin refacerea imaginilor anterioare în lumina pe care circumstanțele au făcut-o nouă. Și să o facă rapid.

"Aspectul personal al operei sale m-a atins, acel răspuns diaristic", a declarat Alison M. Gingeras, care a curatoriat o expoziție virtuală a picturilor lui Cherkassky care răspunde la blocajele coronavirusului și care și-a început derularea la galeria Fort Gansevoort din New York în aprilie 2020. "Nu au fost atât de mulți artiști care au fost capabili să asimileze atât de repede și să răspundă cu o asemenea autoritate." Expoziția de la Muzeul Evreiesc sosește într-un moment tensionat atât pentru comunitatea evreiască americană, cât și pentru lumea artistică americană.

Zoya Cherkassky, "Mic dejun în cenușă", 2023, via Zoya Cherkassky și Fort Gansevoort, New York

Fiecare dintre ele a fost sfâșiată de 7 octombrie și de răspunsul actual al Israelului, o campanie de bombardamente și invazii în Gaza care au ucis peste 28.000 de persoane, potrivit oficialilor palestinieni.

Comunitatea artistică a fost martora unei diviziuni între artiști, care sunt adesea critici la adresa Israelului, și donatori și cumpărători, care tind să îi susțină - o dinamică observată în concedierea editorului Artforum în octombrie, după ce influența revistă a publicat o scrisoare deschisă în care se cerea instituțiilor de artă să susțină încetarea focului și autodeterminarea palestiniană.

"Cel mai mare șoc", a declarat Mira Lapidot, curatorul-șef al Muzeului de Artă din Tel Aviv și prieten al lui Cherkassky, referindu-se la dezbaterile din lumea artei, "a fost acest sentiment că acest loc mare în care arta contemporană poate deține complexitate și este construită pe nuanțe și pe înțelegerea faptului că lucrurile pot fi contradictorii - dintr-o dată, este total polarizat".

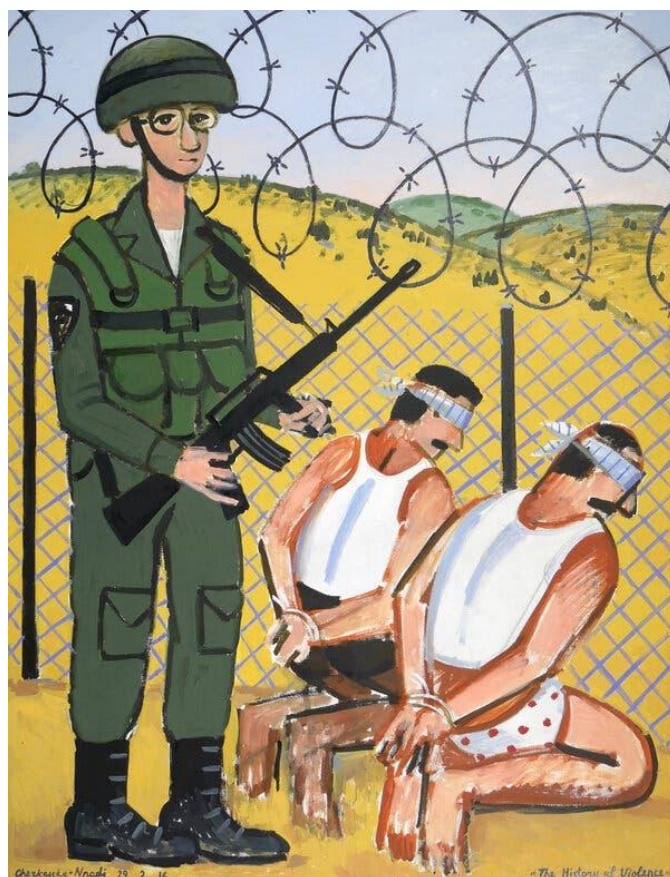
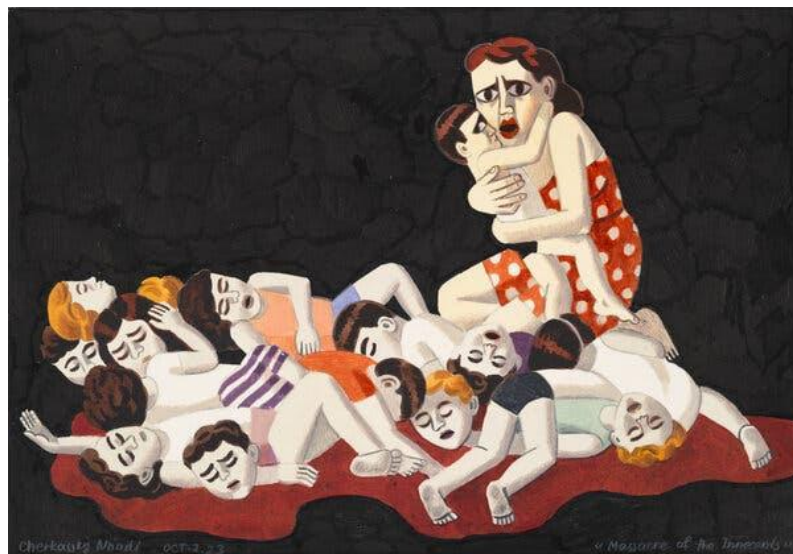
Aceste diviziuni s-au manifestat la o conversație pe care Muzeul Evreiesc a avut-o luna aceasta între Cherkassky și James S. Snyder, directorul muzeului. Aproximativ o duzină dintre participanți au organizat întreruperi surpriză în timpul discuției. Aceștia au acuzat muzeul că "fabrică consimțământul pentru genocid" și au implorat participanții să "se confrunte cu realitatea asediului continuu din Gaza".

Protestatarii au mai spus că Muzeul Evreiesc, prin montarea expoziției lui Cherkassky, a ales "să prolifereze propaganda militară și să participe la ștergerea violentă a palestinienilor", potrivit grupului Writers Against the War on Gaza.

Cherkassky se consideră a fi de stânga politică și a reprezentat în lucrările sale suferința multor grupuri. Vara trecută, ea a postat pe Instagram un desen care făcea referire la tabloul lui Chagall din perioada celui de-al Doilea Război Mondial, "Familia ucraineană", dar în loc de evreii din original care fug din satul lor în flăcări, Cherkassky i-a desenat pe musulmani - femeia poartă o eșarfă pe cap, satul are un minaret - și a scris în legendă: "După pogrom". Era o referire la un atac al coloniștilor evrei radicali, lăudați de miniștrii guvernamentali de dreapta, asupra orașului palestinian Huwara din Cisiordania în acea iarnă.

Next picture

Zoya Cherkassky, "Massacre of the Innocents," 2023.via Zoya Cherkassky and Fort Gansevoort, New York

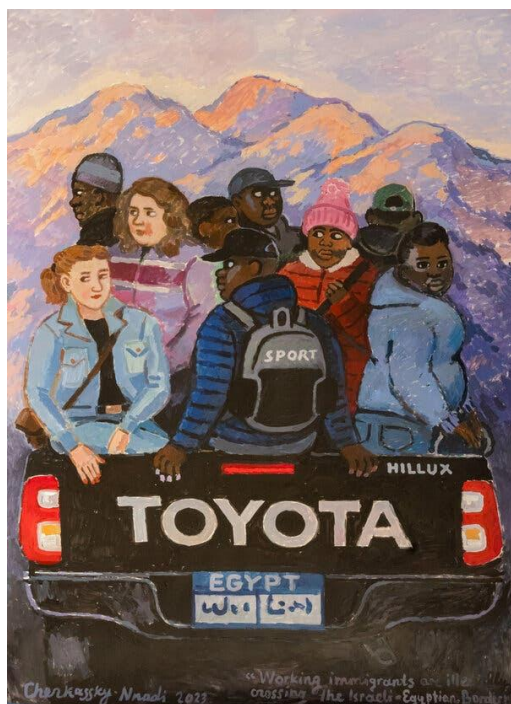

Cherkassky și-a apărat alegerea de a dedica arta sa de după 7 octombrie victimelor israeliene. "Pentru mine, este evident să am compasiune pentru acești oameni", a spus ea. "Am fost în stare de șoc. Ceva se întâmplă, iar prietenii noștri din lume, păreau să spună: "Depinde de context"."

Cherkassky nu a desenat Gaza în urma zilei de 7 octombrie, deoarece, a spus ea, "situația nu este încă încheiată". Ea a adăugat: "Doar pentru că am compasiune pentru oamenii din kibbutz nu înseamnă că nu am compasiune pentru oamenii din Gaza."

Politica momentului a pus artiști precum Cherkassky între ciocan și nicovală, potrivit lui Lapidot. "Cu această serie", a spus Lapidot, "ea s-a expus în acest fel - către lumea exterioară, nu doar în cadrul comunității israeliene. Acesta a fost un lucru care a atras focul".

Evenimentele mondiale seismice au oferit adesea hrană pentru arta extrem de personală a lui Cherkassky. Ea este o persoană pe care istoria pare să o urmărească. În 1991, când avea 14 ani și era deja studentă la o școală de artă importantă din Kiev, familia ei - tatăl ei era arhitect, iar mama ei inginer - a emigrat din Ucraina în Israel cu câteva săptămâni înainte de prăbușirea Uniunii Sovietice. Luptele pe care le-au avut evreii sovietici pentru a se asimila în societatea israeliană au fost în centrul primei sale expoziții personale, "Pravda", care a fost deschisă la Muzeul Israelului din Ierusalim în 2018.

Zoya Cherkassky, "The History of Violence", 2016. Această pictură, care face parte dintr-o serie, înfățișează un emigrant sovietic devenit soldat israelian. via Zoya Cherkassky și Fort Gansevoort, New York

Într-o recenzie din 2018 a operei sale în ziarul israelian Haaretz, criticul Shaul Setter a lăudat lipsa de subtilitate a picturilor "Pravda". "Cherkassky pictează adevărul social în mod clar și tăios; cineva îl vede și este imediat convins de el", a scris el. "Îi lovește pe spectatori ca un fulger". La scurt timp după invazia Rusiei în Ucraina, în urmă cu doi ani, Cherkassky s-a inspirat din seria sa anterioară "Copilăria sovietică" pentru a înfățișa copii ucraineni contemporani care se confruntă cu războiul.

Expoziția lui Cherkassky de la Fort Gansevoort de anul trecut, "The Arrival of Foreign Professionals", a prezentat muncitori africani migranți în Uniunea Sovietică, Europa și Israel. Expoziția a fost parțial inspirată de experiențele soțului ei, Sunny Nnadi, care s-a născut în Nigeria și a venit în Israel. (L-a întâlnit în timp ce picta portrete în fața studioului ei din Tel Aviv, a spus ea; după ce a abordat un grup de bărbați, "l-a ales pe cel mai arătos").

Zoya Cherkassky, "Imigranții muncitori trec ilegal granița israeliano-egipteană", 2023, dintr-o serie care a prezentat muncitori africani imigranți în Uniunea Sovietică, Europa și Israel. via Zoya Cherkassky și Fort Gansevoort, New York.

Cherkassky a preluat ceea ce ea numește "arta de apropiere" de la artistul rus Avdey Ter-Oganyan, pe care l-a întâlnit la Berlin. Lucrările din "7 octombrie 2023" fac aluzie nu doar la "Guernica" și Giotto, ci și la "Țipătul" lui Munch și la "Două femei alergând pe plajă" de Picasso.

"Figurația ei este foarte accesibilă", a declarat Gingeras, curatorul expoziției. "Ea nu provine dintr-o școală realistă. Există mai mult această ilustrație idiosincronică, uneori puțin caricaturală, care îți permite să te conectezi fără a fi intimidat de un limbaj pictural care poate fi alienant pentru cineva care nu cunoaște istoria artei."

Totuși, în seria din 7 octombrie, desenul animat a fost, probabil, atenuat. Snyder de la Muzeul Evreiesc, care a fost director al Muzeului Israelului atunci când acesta a găzduit expoziția "Pravda" a lui Cherkassky, i-a spus acesteia că a observat o absență a "satirei, caricaturii și umorului sec" caracteristice acesteia în această serie.

"Pur și simplu nu este nimic amuzant în legătură cu 7 octombrie", a răspuns Cherkassky. "Nu a fost nimic care să fie ironic".

Imaginile lui Cherkassky au fost proiectate pe fațada Muzeului de Artă din Tel Aviv, care dă spre o piață cunoscută sub numele de "Piața Ostacilor" pentru statutul său de sediu al apropiaților israelienilor rămași în captivitate.

Totuși, la fel ca și artiștii moderniști care îi servesc drept pietre de încercare, Cherkassky poate părea inconfortabil să fie inclusă în agenda unui grup.

La discuția de la Muzeul Evreiesc din această lună, în timp ce gărzile de securitate escortau un grup de activiști la ieșire, Cherkassky și-a luat rămas bun de la ei cu o înjurătură. După ce un alt grup a fost obligat să plece, ea a spus audienței de peste 200 de persoane: "Sunt foarte, foarte fericită că există tineri privilegiați din țări privilegiate care pot ști cum ar trebui să acționeze toată lumea din lume".

Artista Zoya Cherkassky

*Text Via Max Tzinman
SAGA 2024*

Cortazar și poveștile imagine

Julio Cortázar s-a născut la 26 august 1914, la Ixelles, o comună din Bruxelles, Belgia. Potrivit biografului Miguel Herráez, părinții săi, Julio José Cortázar și María Herminia Descotte, erau cetățeni argentinieni, iar tatăl său era atașat serviciului diplomatic argentinian din Belgia.

La momentul nașterii lui Cortázar, Belgia era ocupată de trupele germane ale Kaiserului Wilhelm al II-lea. Cortázar și familia sa s-au mutat la Zürich, unde părinții Mariei Herminia, Victoria Gabel și Louis Descotte (cetățean francez), îi așteptau pe teritoriul neutru. Grupul familial a petrecut următorii doi ani în Elveția, mai întâi la Zürich, apoi la Geneva, înainte de a se muta pentru o scurtă perioadă la Barcelona. Familia Cortázar s-a stabilit în afara orașului Buenos Aires până la sfârșitul anului 1919.

Tatăl lui Cortázar a plecat când Julio avea șase ani, iar familia nu a mai avut niciun contact cu el. Cortázar și-a petrecut cea mai mare parte a copilăriei în Banfield, o suburbie la sud de Buenos Aires, cu mama și sora sa mai mică. Casa din Banfield, cu curtea din spate, a fost o sursă de inspirație pentru unele dintre povestirile sale. În ciuda acestui fapt, într-o scrisoare adresată

Gracielei M. de Solá la 4 decembrie 1963, el a descris această perioadă a vieții sale ca fiind "plină de servitute, de sensibilitate excesivă, de tristețe teribilă și frecventă".

A fost un copil bolnăvicios și și-a petrecut o mare parte din copilărie în pat citind. Mama sa, care vorbea mai multe limbi și era ea însăși o mare cititoare, i-a făcut cunoștință fiului său cu operele lui Jules Verne, pe care Cortázar l-a admirat pentru tot restul vieții. În revista *Plural* (nr. 44, Mexico City, mai 1975) a scris: "Mi-am petrecut copilăria într-o ceață plină de spiriduși și elfi, cu un simț al spațiului și al timpului diferit de cel al tuturor celorlalți".

La vârsta de 18 ani, Cortázar a obținut calificarea de profesor de școală primară. Ulterior, va urma studii superioare de filozofie și limbi străine la Facultatea de Filozofie și Litere a Universității din Buenos Aires, dar a părăsit-o din motive financiare fără a obține o diplomă. După biografului Montes-Bradley, Cortázar a predat în cel puțin două licee din provincia Buenos Aires, unul în orașul Chivilcoy, celălalt în Bolívar. În 1938, folosind pseudonimul Julio Denis, a autopublicat un volum de sonete, *Presencia*, pe care ulterior l-a repudiat, spunând într-un interviu acordat în 1977 pentru televiziunea spaniolă că publicarea acestuia a fost singura sa transgresiune la principiul de a nu publica nicio carte până când nu era convins că ceea ce era scris în ele era ceea ce voia să spună. În 1944, a devenit profesor de literatură franceză la Universitatea Națională din Cuyo din Mendoza, dar din cauza presiunilor politice din partea peroniștilor, a demisionat din funcție în iunie 1946. Ulterior, a lucrat ca traducător și ca director al Cămara Argentina del Libro, o organizație comercială. În 1949 a publicat o piesă de teatru, *Los Reyes (Regii)*, bazată pe mitul lui

Tezeu și al Minotaurului. În 1980, Cortázar a ținut opt prelegeri la Universitatea din California, Berkeley

În 1951, Cortázar a emigrat în Franța, unde a trăit și a lucrat pentru tot restul vieții, deși a călătorit mult. Începând din 1952, a lucrat intermitent pentru UNESCO ca traducător. A scris majoritatea operelor sale majore la Paris sau la Saignon, în sudul Franței, unde a avut și o casă. În ultimii ani, s-a implicat activ în lupta împotriva încălcării drepturilor omului în America Latină și a fost un susținător al revoluției sandiniste din Nicaragua, precum și al revoluției cubaneze a lui Fidel Castro și al guvernului socialist al lui Salvador Allende din Chile.

Cortázar a avut trei relații romantice de lungă durată cu femei. Prima a fost cu Aurora Bernárdez, o traducătoare argentiniană, cu care s-a căsătorit în 1953. În 1981 s-a căsătorit cu scriitoarea canadiană Carol Dunlop. După moartea lui Dunlop, în 1982, Aurora Bernárdez l-a însoțit pe Cortázar în timpul ultimei sale boli și, în conformitate cu dorința sa de lungă durată, a moștenit drepturile asupra tuturor operelor sale.

Moartea

Cortázar a murit la Paris în 1984 și este înmormântat în cimetière du Montparnasse. Cauza morții sale a fost declarată a fi leucemia, deși unele surse afirmă că a murit de SIDA ca urmare a unei transfuzii de sânge primite.

Cortázar a scris numeroase povestiri scurte, adunate în volume precum Bestiario (1951), Final del juego (1956) și Las armas secretas (1959). În 1967, traduceri în limba engleză realizate de Paul Blackburn din povestiri selectate din aceste volume au fost publicate de Pantheon Books sub titlul End of the Game and Other Stories (Sfârșitul jocului și

alte povestiri); mai târziu, volumul a fost redenumit Blow-up and Other Stories. Cortázar a publicat patru romane în timpul vieții sale: Los premios (Câștigătorii, 1960), Hopscotch (Rayuela, 1963), 62: O trusă de machete (62 Modelo para Armar, 1968) și Libro de Manuel (Manual pentru Manuel, 1973). Cu excepția romanului Los premios, care a fost tradus de Elaine Kerrigan, aceste romane au fost traduse în limba engleză de Gregory Rabassa. Alte două romane, El examen și Divertimento, deși scrise înainte de 1960, au apărut doar postum.

Structura deschisă a romanului Hopscotch, care invită cititorul să aleagă între un mod de lectură liniar și unul neliniar, a fost lăudată de alți scriitori latino-americani, printre care José Lezama Lima, Giannina Braschi, Carlos Fuentes, Gabriel García Márquez și Mario Vargas Llosa. [Folosirea monologului interior și a fluxului conștiinței de către Cortázar îi datorează mult lui James Joyce și altor moderniști, dar principalele sale influențe au fost suprealismul, Nouveau roman france și estetica improvizatorică a jazzului. Acest ultim interes se reflectă în remarcabila povestire "El perseguidor", pe care Cortázar a inspirat-o din viața saxofonistului de bebop Charlie Parker. AG

Povești cu Cronopii și Glorii

Personaje imaginare cronopii și gloriile nu sunt ființe tragice, ci cel mult tragi-comice. Despre cronopi, de pildă, știm doar atât: că sunt obiecte *verzi, zbârlite, umede și foarte nefericite*. Deși nu prea au o formă definită, putem destul de ușor să le facem cronopilor și gloriilor (atenție, „glorii” este un substantiv masculin în povestiri) un portret, ca să zicem așa, psihologic. Glorii sunt prevăzători, ordonați și serioși, deși nu atât de serioși încât să nu își permită să

danseze, pe când cronopii sunt sensibili, triști și mereu urmăriți de ghinion:

„când cronopii merg în călătorie, toate hotelurile sunt pline, trenurile au plecat, plouă cu găleata și taxiurile nu vor să-i ducă sau costă foarte mult. Cronopii nu-și pierd curajul pentru că sunt foarte convinși că așa li se întâmplă tuturor, și când se duc la culcare își spun unii altora: Frumos oraș, foarte frumos oraș.”

Bogați, glorii par să fie clasa conducătoare în lumea lui Cortazar, cronopii fiind supuși, sau mai degrabă nesupuși, căci, înciudați de exemplu pe proprietarii glorioși ai unei firme de furtunuri colorate, cronopii-angajați le taie în bucăți și le împrăstie prin oraș, dându-le pe cele albastre fetițelor, împodobind cu cele galbene statuile și întinzând cu cele verzi capcane speranțelor, a treia categorie socială din țara fictivă, inferioară gloriilor și cronopilor. Aceștia din urmă, după cum ziceam, poartă mereu în ei ceva subversiv. Când un cronopiu ajunge Director General al Radiofuziunii, el cere ca toate programele, reclamele și cântecele să fie în limba... română. Da, ați citit bine, română, pe care, evident, glorii nu o înțeleg deloc. Iar în altă povestire, un cronopiu, apăsând prea tare pe tubul de pastă de dinți, reușește să umple pălăriile și hainele gloriilor din cartier cu pastă trandafirie, stârnind indignarea acestora și propria sa bună dispoziție.

Cronopii, după cum sugerează poate și numele lor (o veni oare de la „chronos“?), sunt și mari devoratori de timp. Spre deosebire de glorii conștiincioși, care nu uită niciodată să-și întoarcă ceasurile cu pendulă, cronopii își fac din ceas o uriașă anghinare, căreia îi rup frunzele pe măsură ce trec orele și pe care o mănâncă cu oțet, sare, ulei și nepăsare. Iar dacă glorii dansează un dans triumfal, numit „bucuria gloriilor”, cronopii nătăfleți cântă:

„Când își cântă cântecele preferate, cronopii sunt atât de entuziasmați încât adesea se lasă călcați de camioane și bicicliști, cad pe fereastră sau pierd tot ce au prin buzunare, până și socoteala zilelor.”

Nu e deloc greu să identifici în aceste caractere uneori amuzante, alteori întristătoare, tipologii umane dintre cele mai des întâlnite, pe care Cortazar le transpune, modificate, întoarse pe dos, caricaturizate, în povestirile sale. Dintre toate istoriile cu cronopi și glorii, ne-au rămas în minte două fragmente: unul este despre păstrarea amintirilor, celălalt despre terapii naturiste. Dacă glorii țin neapărat să își imobilizeze și eticheteze amintirile, cronopii le dau drumul de-a valma prin casă, unde acestea cad pe scări și se aleargă gălăgioase:

„Glorii, ca să-și păstreze amintirile, procedează la îmbălsămarea lor în felul următor: după ce fixează amintirea până în cele mai mici amănunte, o înfășoară din cap până în picioare într-un cearșaf negru și o reazemă vertical de peretele din hol, cu o etichetă prin casă, printre strigăte vesele, iar ei umblă printre ele și când trece câte una în fugă o mângâie cu blândețe și-i spun: „Nu cumva să ți se întâmple ceva” sau chiar: „Ai grijă la trepte”. Din cauza asta casele gloriilor sunt ordonate și liniștite, iar în casele cronopilor e o adevărată harababură, iar ușile se trântesc mereu. Vecinii se plâng întotdeauna de cronopi, iar glorii dau din cap cu înțelegere și se duc să vadă dacă etichetele sunt toate la locul lor.”

Cât despre terapiile naturiste, Cortazar demonstrează strălucit cercul lor vicios:

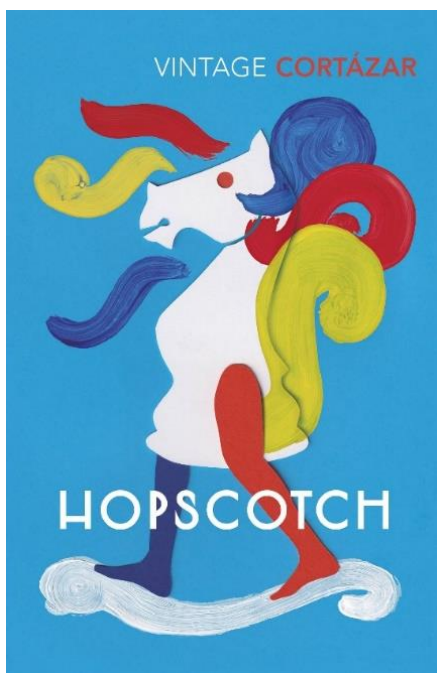
„Un cronopiu devine medic și deschide un cabinet pe strada Santiago del Estero. Curând vine un bolnav și-i povestește cum îl doare pe el și colo și dincolo, iar noaptea nu doarme și ziua nu mănâncă.”

– Cumpără-ți un buchet mare de trandafiri, spune cronopiul.

Bolnavul pleacă uimit, dar cumpără buchetul și se vindecă pe loc.

Plin de recunoștință vine la cronopiu, îi plătește și-i dăruiește, delicată mărturie, un frumos buchet de trandafiri. Nici n-a plecat bine și cronopiul cade bolnav, îl doare peste tot, iar noaptea nu doarme și ziua nu mănâncă.”

La final, zic și eu ca senor Cortazar, schimbând câteva cuvinte: gândește-te bine, când ți se dăruiește o povestire, ți se dăruiește de fapt un mic infern cu cronopi și glorii, un buchet de trandafiri sau o temniță de apă. Ți se dăruiește – iar scriitorul are habar, asta e groaznic, că are habar, un nou fragment fragil și precar din tine însuși.
de Andreea Apostu

Sofia Gelman Oameni suntem

O imensă tristețe, o incomensurabilă durere mă cuprinde la gândul că 134 de ostatici încă mai suferă cumplit în tunelele teroriștilor din Gaza... Se depun eforturi – probabil nu suficient de eficiente – spre a-i elibera dar dacă e să judecăm după rezultatele dorite, ele se lasă așteptate ! La 7 aprilie se vor împlini șase luni (!!!) de la data în care trimișii Satanei au năvălit în casele oamenilor i-au smuls din paturile lor și i-au luat în Fâșia Gaza. Alături de ei, tineri care sărbătoreau libertatea dansând toată noaptea au fost luați și ei ostatici sau asasinați pe loc. Chibușurile din sudul Israelului au fost invadate de către răufăcătorii a căror scop nu a fost altceva decât să ucidă, să maltrateze sau să târască oameni nevinovați în catacombele Fâșiei Gaza. Noi oamenii nu suntem la fel și e bine așa; lumea este pestriță, fiecare individ aparține unei comunități cu specificul alcătuit din istoria societății în care trăiește, cultura moștenită și obiceiurile păstrate de generațiile care se perindă în decursul timpului. Cronologia evenimentelor referitoare la diversele etape ale întâmplărilor trăite de oamenii diferitelor locuri de pe glob și implicit istoria lor prezintă multe lupte soldate cu victime de ambele părți. Victoria scontată este totdeauna amară din pricina jertfelor omni- prezente. DAR! Și cei mai crânceni dușmani au reușit să ajungă la liman după ce au constatat că în locul armelor se poate profita de rezultate considerabile – bune pentru părțile beligerante – prin tratative... Știu, sunt o naivă dacă îmi imaginez că reprezentanții Israelului pot să negocieze cu teroriștii Hamas care nu vor altceva decât să (ne) ucidă ?! Ca atare se conturează o situație sinistă din care se pare că nu există ieșire pentru că nimeni din comunitatea internațională nu are influență asupra teroriștilor care îi țin încarcerați pe ostatici noștri de aproape șase luni !
DECI FORȚELE RĂULUI VOR PUNE STĂPÂNIRE PE LUMEA NOASTRĂ ȘI NU VOM PUTEA FACE NIMIC ÎMPOTRIVA LOR ?
ACEASTA ESTE CONCLUZIA ?

Samuel BECKETT (1906 – 1989)

S-a născut la Dublin, însă a studiat și a predat la Paris, unde s-a stabilit în 1937. În bună parte, și-a scris operele în limba franceză, nu puține din ele, în primul rând piesele, autotraducându-și-le în engleză. În 1938 editează primul roman, care avea să anunțe stilul și modelul operelor sale ulterioare, originalitatea constând în respingerea liniilor de subiect tradiționale. Teatrul lui Beckett ilustrează experiența așteptării și confruntărilor însoțite de o inutilitate epuizantă. (Este suficient să amintim de emblematica piesă „Așteptându-l pe Godot“, 1952). Laureat al Premiului Nobel, 1969. Versurile lui Beckett au cunoscut doar trei apariții la „Éditions de Minuit“, însă poezia este prezentă în întreaga sa operă. Cărți de versuri: Poeme (1992), Oasele ecoului (2002), Ciuma e de la horoscop (2012). *Din revista HYPERION*

Samuel BECKETT

Musca

între scenă și mine
geamul
gol în afară de el însuși
burta jos
legată în măruntaiele-i întunecare
antene demente aripi legate
labe agățate cu ghearele gură aspirând în
vid
tăind azurul izbindu-se de invizibil
sub degetul meu neputincios făcând
să se prăvăle
marea și cerul senin
* * *
muzica indiferenței
inima timp aer foc nisip

liniștea alunecându-și iubirile
le acoperă vocile și eu
deja nu-mi mai aud
tăcerea
* * *
În afara craniului solitar în
câteva părți uneori
ca orișicare lucruri
pentru craniu adăpost ultim

prins în exterior
acea gură în gheață
ochiul cu lacrimă infimă
se deschide mult se reînchide
nemaivând nimic
pentru altă dată
decât câteva lucruri
nu neapărat de viață
* * *
ascultă-le
plusând
cuvinte
la cuvinte
fără cuvinte
pașii
la pași
unul la
altul
marginile lor
în du-te-vino
până un pas să se oprească
rotește-te
cât de curând oprește-te
departe de ambele
la tine fără tine
fără ei

TRADUCEREA LUI LEO BUTNARU

Scenariul unor crime la romani

Adrian G

Western leaders point finger at Putin after Alexei Navalny died in jail

Și romanii aveau multe metode de a se descotorosi de persoane nedorite. Iată aici povestea morții Agrippinei, de mână fiului său împăratul Nero

Relief - Nero și Agrippina

Povestea morții Agrippinei este bine cunoscută, dar rămâne remarcabilă pentru felul în care a fost realizată. Dacă ar fi fost propusă de un romancier, ar fi fost respinsă ca un act neplauzibil, prostesc. Istoricul Suetonius notează faptul că fiul Agrippinei, Nero încearcă în trei ocazii diverse să-și otrăvească mama dar renunță când descoperă ce era imună, luând periodic

antidoți. Uciderea ei directă prin sabie sau pumnal era improbabilă, nimeni din anturajul lui Nero nu s-ar fi încumetat la această odioasă faptă. Să ne amintim că Agrippina era fiica faimosului general Germanicus, cel onorat și admirat, nici un soldat respectabil nu s-ar fi încumetat la o astfel de mârșăvie. Nero schimbă tactica, contând pe vechii oponenți ai Agrippinei, care mocneau sentimente de ură pentru regină.

Nero decide să pună crima pe seama unui străin de scenă. El se adresează lui Anicetus, un prefect al flotei imperiale ancorată la Misenum. Omul o ura obsesiv pe Agrippina. În plus era un tip plin de imaginație, așa că propune scufundarea unei corăbii din care Agrippina va fi aruncată peste bord. Astfel Anicetus îi promite lui Nero, simularea unui simplu dar tragic accident.

În felul acesta Nero, acoperit, va putea participa la toate ceremoniile postume, așa cum Agrippina merita. În anul 49 AD, Nero îl aduce la Roma pe Seneca, deportat în insula Corsica de cezarul Claudius. Cei doi, vizionează o piesă de teatru care are ca subiect scufundarea unei corăbii. Le este clar că acest subterfugiu poate fi util în scopul eliminării Agrippinei.

Nero perfecționează ideea accidentului, fără să se consulte cu nimeni. Pretextul va fi festivalul Minervei numit Quinquatrus care are loc în luna Martie, aproape de Roma, în golful Neapole, acolo Nero va juca scena fiului devotat care cere iertarea mamei sale. Agrippina sosește și este condusă de Nero la vila Bauli pentru perioada festivalului. La banchet mama e obligată să participe, fiind desemnată a fii cea mai importantă și onorată persoană. La finele petrecerii Nero o conduce la corabia care va naviga spre nord înapoi spre Roma. Totul părea perfect până în clipa în care acoperișul greu de peste dormitoarele Agrippinei se prăbușeste,

frânghiile fiind tăiate cu meșteșug. Patul în care dormea Agrippina avea laturi înalte care blochează grinzile grele, salvând regina. Farsa continuă, iar banda de ucigași declanșează pe punte o ceartă despre cum să scufunde vasul. Servitoarea Agrippinei, Acceronia Polla, apare în acest haos pretinzând că ea este Agrippina. Pe loc este primită cu o grindină de lovituri de picioare și vâsle, până când pică moartă, în timp ce Agrippina sare peste bord și înoată la mal. Acolo este culeasă de niște pescari și dusă la vila ei.

Agrippina are flerul să prezinte tentativa de omor ca un accident regretabil, dar de acum se va păzi de Nero cu mare grijă. Ea trimite un sclav eliberat, Agermus, să-i comunice lui Nero că a ajuns întreagă acasă, dar că nu vrea să fie vizitată, are nevoie de un timp necesar întremării. Dar Nero realizează că Agrippina a descoperit că el este urzitorul complotului și desigur va căuta să se răzbune. Apelează deci, la Seneca și Burrus, prefectul Gărzilor pretoriene. Acesta din urmă refuză să agreseze cineva din familia imperială, și încă pe fiica marelui Germanicus. Ei sugerează că Anicetus să ducă la sfârșit sarcina asumată, deși începută cu un eșec. Curând apare Agermus cu un mesaj de la regină, dar cade într-o capcană pus de Nero care fabulează că mama sa a încercat să-și ucidă fiul prin intermediul unui sclav plătit. Se înscenează că Agermus, trimis de stăpâna sa, avea ascunsă o sabie cu care intenționa să-l atace pe Nero. Iată dovedită fără drept de recurs vicleniei Agrippinei, care alege calea crimei, în loc să accepte reconcilierea propusă de Nero. Sentința ei este pedeapsa cu moartea.

Dar execuția crimei este departe de a fi o simplă problemă tehnică. O ceată de plebei se adună la casa Agrippinei, mânați de vestea că regina a pierit într-un accident pe

mare.

Rumorile se dovedesc a fi false, iar primirea veștii că regina este în viață produce o efervescentă prost interpretată (în ciuda manipulațiilor politice, femeia se bucura de oarecare popularitate). În acest moment apare Anicetus cu o trupă de soldați înarmați, care își fac loc spre vila Agrippinei. Ea realizează că soarta ei a fost decisă. Una din servitoare, mai puțin devotată decât Acceronia, dezertează imediat într-un act clar de trădare. Anicetus o bruschează pe Agrippina și comandă unui centurion să o lichideze. Într-un gest patetic și faimos, Agrippina își dezvește stomacul cerând să fie înjunghiată într-un mod simbolic: Iată cum Nero distruge locul în care s-a născut, scrie Dio, (este vorba de Dio Cassius, senator, consul și istoric. Opera sa "Istoria Romană" este considerată a fi cea mai fidelă sursă despre viața în Imperiul Roman) oferindu-ne ultimele cuvinte ale împărătesei: "Lovește aici, Anicetus, aici, unde s-a născut Nero."

Atent la conjunctura crucială a omorului, Nero îl obligă pe Otho, soțul încornorat al Popeei (viitoare soție a lui Nero) să organizeze un alibi, un banchet la care cei doi apar într-o forțată vervă. Dio ne spune că însuși Nero nu era capabil să accepte vestea, enormitatea crimei comisă îl duce la respingerea ei, ca și cum nu ar fi fost posibilă. Desigur este pură actorie, el era perfect la curent cu cele petrecute, ba chiar insistă să vadă corpul decedatei. După o minuțioasă și nefirească inspecție Nero exclamă că nu avea idee cât de frumoasă fusese Agrippina.

Nero asistă la mutilarea Agrippinei, ulei 1413.

Trupul Agrippinei a fost înfășurat într-o pătură și cremat în aceeași seară. I se face o simplă înmormântare la care participă slujitorii apropiați care depun cenușa într-o groapă la marginea drumului spre Misenum, nu departe de vila posedată cândva de Julius Caesar. Un alt moment dramatic este sinuciderea lui Menster, un alt sclav al Agrippinei. Bănuim că faptul este legat de premoniția că tot anturajul Agrippinei va avea soarta stăpânei. Acești oameni cunoșteau vechea profeție făcută mamei lui Nero, care spunea că fiul ei o va ucide, la care Agrippina ar fi răspuns: "Lasă-l să ucidă, atâta timp cât îi dă mâna". Restul nopții Nero o petrece în neliniște și convulsii. Va continua să aibe insomnii și coșmare. Se muta de la o reședința la altă căutând liniște. Era singur cum nu fusese niciodată. Singur și vulnerabil. Pentru

istorie Nero a rămas ucigașul mamei sale și un nebun care va da foc Romei.

**

În finalul scandalului Nero pune în mișcare un păienjeniș de dezinformare similar cu cel folosit azi de politicieni. El lansează zvonul că Agrippina complota contra lui, și că trebuia să plătească pentru urzelile sale. Că dorea un partener la conducere; că ar fi cerut ca Senatul și Gărzile pretoriene să-i jure credință; și câtă bătaie de cap au produs afacerile mamei sale cu ambadorii țărilor străine. Dar mai ales o blama într-un discurs retoric, pentru răul pe care ea îl instalase în țara preluată de la Claudius. Acest discurs a fost compus de Seneca, care eronat se referă și la incidentul cu corabia avariată. Această inadvertență crasă îl determina pe Tacitus să declare că discursul este echivalent cu recunoșterea crimei făcută de Nero, în cazul Agrippinei. Ca să aplaneze rumorile și să orbească publicul Nero mituiește Gărzile pretoriene, care erau oricând gata să accepte compromisuri contra plată. Astfel, el răspândește în public versiunea lucrurilor care îi convenea și se eliberează de suspiciunile cu care era tratat de Gărzi. Nero rămâne îngrijorat dacă va fi bine primit la Roma sau tratat ca un paria. Concluziile tribunalului care au studiat afacerea l-au asigurat că totul ar fi bine, pentru că, spuneau ei, Agrippina fusese urâtă de public.

A fost exact ce Nero voia să audă.

Epilog

Împăratul Nero, temându-se de moarte, a consultat Oracolul din Delphi, de la care a primit următorul răspuns: Așteaptă-te la ce e mai rău de la 73.

Încurajat, a crezut că va trăi până la 73 de ani. Dar a fost dat jos de pe tron și obligat să se sinucidă la 31 de ani. S-a dovedit că 73 era vârsta succesorului său, Galba!

Adrian G , surse: Suetonius, Guy de la Bédoyère

Cum face ceaiul un matematician?

Dacă mai întârzia puțin căderea comunismului, rămâneam fără operații matematice, că Nicolae Ceaușescu se pregătea să le scoată în afara legii. Da, da, pentru că deveniseră inutile: adunarea se făcea pe convocator, scăderea la graniță, împărțirea la rație, înmulțirea prin decret, extragerea rădăcinii pe câmp și ridicarea la putere prin pile.

Via Jean Jacques Askenasy

Solomon Marcus Foto: Agerpres

Scriu asta și mă-ntreb câți dintre tinerii născuți după 1989, dar care consideră că era mai bine înainte, or fi știind ce-i ăla convocator. Sau rație. Sau despre ce decret e vorba. Invitat (săru-mâna!) să vorbesc despre știință, pe cât posibil într-un mod neconvențional, nu puteam să încep decât cu cel care a fost până nu foarte demult Megastarul României, cunoscut și recunoscut pe întreaga planetă, cu fani peste tot în lume. Chiar și înainte de Decembrie 1989, când nu prea aveau ocazia să-l vadă.

Cum s-a întâmplat, de pildă, la Congresul mondial de cibernetică și sisteme de la Roma, nu mai știu anul, că mi-am rătăcit notițele, în orice caz chairman era Umberto Eco, care, în deschiderea lucrărilor, a prezentat președinții secțiunilor și la Lingvistică matematică trebuia să fie, ca de obicei, Solomon Marcus, „care, din păcate, nu poate participa din motive medicale: e bolnav de pașaport”.

S-a râs, desigur. Dar nu era de râs. E drept însă că profesorul și-a scos pârleala după 1989. Nu l-am monitorizat chiar foarte atent, dar cred că n-a ajuns în Groenlanda și

nici în Insulele Falkland/Malvine, că era agitația aia cu „Don't cry for me, Argentina!”. Dar, oricât de mult a umblat prin lume – era pasionat în primul rând de Finlanda și de sistemul educațional de acolo – încă și mai mult a bătut prin România, prin școli și licee, ducând un mesaj absolut uluitor: Nu ne credeți pe cuvânt pe noi, profesorii! Verificați ce spunem!” Uau!

De verificări avusese și el parte – dar de cu totul alt fel. Mai întâi i se respinsese dreptul de a-și da doctoratul, din motive de dosarul părinților, iar când fusese acceptat în sfârșit, îndrumătorul lui, academicianul Miron Nicolescu, a trebuit să dea cu subsemnatul că autorii pomeniți în lucrare, alde Cauchy, Reimann și Gauss, „nu au avut atitudini ostile la adresa comunismului”. Că așa erau vremurile, când era mai bine ca acum.

Legenda spune că un fost student al lui Solomon Marcus l-ar fi provocat la un moment dat: „Sunteți pasionat de atâtea lucruri încât îndrăznesc să vă-ntreb: Credeți în Dumnezeu?” La care profesorul, care se apropia de 90 de ani, a răspuns: „N-am ajuns încă acolo. Deocamdată lucrez la întrebarea: Ce este Dumnezeu?”

Între multe altele, de la Megastarul României am aflat cum se face ceaiul. Știți cum face ceaiul un om obișnuit? Normal, doar suntem oameni obișnuiți și om fi făcut și noi un ceai la viața noastră: Ia un ibric din dulap, îl umple cu apă, îl pune pe foc. Ia o cană din dulap, eventual și o farfurioară, ia din dulap zahărul și o linguriță, pune cât zahăr vrea, ia din dulap sita, o pune pe cană, ia din dulap ceaiul, pune un pic în sită, când a fiert apa o toarnă peste ceai, îl lasă să se răcească, dă sita la o parte, amestecă

zahărul, taie o felie de lămâie, o pune în ceașcă, bea.

Dar cum face ceaiul un matematician? Ia un ibric din dulap, îl umple cu apă, îl pune pe foc. Ia o cană din dulap, eventual și o farfurioară, ia din dulap zahărul și o linguriță, pune cât zahăr vrea, ia din dulap sita, o pune pe cană, ia din dulap ceaiul, pune un pic în sită, când a fiert apa o toarnă peste ceai, îl lasă să se răcească, dă sita la o parte, amestecă zahărul, taie o felie de lămâie, o pune în ceașcă, bea.

Cu puțină atenție și dacă n-ați migrat deja la un articol despre zburatul în Schengen, ați băgat de seamă că e fix la fel. Da, dar cum face omul obișnuit un al doilea ceai, dacă are chef? Aruncă felia de lămâie și ce-a rămas din ceai, clătește cana și sita, umple din nou ibricul și-l pune pe foc, pune zahăr, pune altă felie de lămâie, pune alt ceai, toarnă apa fierbinte, lasă să se răcească, dă sita la o parte, amestecă zahărul, bea.

Și cum face matematicianul un al doilea ceai? Golește ibricul, îl șterge și-l pune în dulap. Clătește cana, o șterge și-o pune în dulap. Închide borcanul sau pachetul de zahăr și-l pune în dulap. Clătește lingurița, o șterge și-o pune în dulap. Pune lămâia de unde a luat-o. Clătește sita, o șterge, o pune în dulap - și astfel reduce totul la o problemă cunoscută!

Pare doar o poantă, dar e treabă serioasă. Ok, vă aud: După plecarea la ceruri a profesorului Solomon Marcus, cine e actualul Megastar al României, cunoscut și recunoscut pe întreaga planetă, cu fani peste tot în lume?

Păi... păi... păi...

Viața pe insulă

Sursa Realitatea Evreiască

Ehud Barak, fostul prim-ministru al Israelului, compara această țară cu o insulă în junglă. El se referea la faptul că Israelul e singura democrație din Orientul Mijlociu, că e țara cu nivelul de trai cel mai ridicat din regiune, dar mai ales cu un sistem de valori morale unic pe aceste meleaguri. Dar, foarte probabil, mai există un aspect al vieții de aici care accentua corectitudinea expresiei pericolul care te paște în junglă la fiecare pas, un pericol pe care de multe (prea multe!) ori nu-l poți prevedea. Iar dacă cineva s-ar fi îndoit de exactitatea definiției de mai sus, cumplitele evenimente din cea sâmbătă de 7 octombrie 2023, ultima zi de Sucot, Simhat Tora, ei bine acea tragedie a confirmat pe deplin veridicitatea comparației fostului prim-ministru israelian. Dar în cele ce urmează nu voi încerca să aprofundez subiectul, ci să prezint o altă latură a vieții pe „insulă”. Da, de mai bine de trei luni, israelianul trăiește pe o insulă complet izolată de restul lumii. Să mă explic. Până nu demult, viața noastră de toate zilele avea foarte multe puncte comune cu cea a oricărui alt pământean trăind într-o țară civilizată, cu un nivel economic acceptabil și ducându-și existența fiecare după posibilitățile sale. Dar, în același timp, ca oricare alt cetățean al lumii libere, israelianul era conectat la tot ce se întâmplă pe mapamond. Sigur, emisiunile de știri la radio și la televizor începeau (și se terminau) cu vești locale, dar „între și între” era loc de tot ce venea din afară, evenimente de bun augur, precum și tragedii și calamități care avuseseră loc în alte părți ale mapamondului ori decese ale unor oameni celebri, căsătorii în familiile regale ș.a.m.d. Ei bine, realitatea de azi e cu totul alta. Noi nu mai știm

(aproape) nimic din ce se întâmplă prin alte părți ale lumii. Deschizi ziarul de dimineață și absolut toate paginile sunt pline doar de știri și comentarii despre ce se întâmplă pe cele două fronturi, în Gaza și la granița cu Libanul, și din când în când amănunte despre obrăznicia teroriștilor yemeniți. Orice amănunt e descris pe larg, orice declarație făcută de un politician sau de un membru al unei familii de ostatici e tălmăcită și răstălmăcită. Știrile prezentate din oră în oră de posturile de radio sunt preluate ad litteram de canalele de televiziune în cursul serii și fiecare dram de noutate e dezbătut în toate felurile. Pe scurt, noi nu mai știm ce se întâmplă în lume, pentru că pur și simplu nu ne mai interesează nimic din ce se întâmplă în afara „insulei” noastre. Ucraina?! Există o țară cu acest nume?! Și dacă da, ce importanță are ce se întâmplă acolo?! Un grup de infractori de origine română au înșelat mii de americani săraci, furându-le cartelele de alimente care au fost apoi vândute în Mexic? Și ce?! Val de frig în America? Treaba lor! Pardon, unele știri „de peste hotare” ne interesează enorm, de exemplu rezultatele voturilor preliminare în diverse state ale Americii. Și, bineînțeles, inima israelianului (și uneori chiar și mintea sa) e afectată de un dualism ieșit din comun și care e pe larg discutat de media: ce am vrea mai mult, să revină Trump la putere, în ciuda faptului că tipul e condus de niște precepte cu totul haotice, sau Biden care ne iubește pe noi, dar nu-l suferă pe prim-ministrul Israelului? Dar nu mai mult decât atât. Unde sunt reportajele care indică israelianului unde să-și petreacă viitoarea vacanță de Pesah? Unde sunt știrile despre ce se întâmplă la bursa din New York? Și care sunt candidații la următorul Oscar? Și care sunt echipele de fotbal cu cele mai mari șanse de a intra în finala campionatului Africii? E drept, nu ne

mai întâlnim cu prietenii cu aceeași frecvență ca în urmă cu doar câteva luni, dar când ne întâlnim nu avem ce povesti cum a fost în ultima călătorie în străinătate, pentru că pur și simplu... nu a fost. În schimb comentăm absolut toate aspectele legate de ceea ce se întâmplă cu noi și la granițele noastre și trăim în permanență cu frica-n sân, ca nu cumva să recunoaștem în numele celor căzuți în luptă pe cineva cunoscut, fiul unui cunoscut sau al unui prieten ori al unui coleg de muncă. Suntem panicați de situația celor peste 130 de ostatici, printre ei femei și copii și bătrâni, și nu știm ce e mai bine: să oprim luptele pentru a-i recupera imediat ori să continuăm să luptăm și în felul acesta să apropiem momentul când se vor întoarce acasă? Cele mai cumplite momente ale zilei: știrile la radio de la ora 7 dimineața și cele de la televiziune de la ora 8 seara, pentru că fiecare din aceste emisiuni începe cu citirea numelor celor căzuți în luptă în ultimele 24 de ore. Bilanțul victimelor e cutremurător (în momentul scrierii acestor rânduri): peste 200 de soldați și ofițeri, peste 200 de familii îndoliate, zeci de orfani și mai multe zeci de văduve, sute de părinți îndoliați. Dar această atmosferă lugubră e luminată de o realitate greu de înțeles de cineva din afara „insulei”: optimismul și decizia irevocabilă de a continua să luptăm, să suferim și să plângem până în momentul în care vom fi siguri că am îndepărtat pericolul, că i-am pus cu botul pe labe pe cei care au considerat că jungla în care ei trăiesc le oferă puterea și justificarea de a-i măcelări pe toți cei care nu împărtășesc aceeași religie și același cod moral. Soldații de pe front îi imploră pe politicieni: nu ne opriți, dați-ne voie să mergem până la capăt, suntem siguri de victorie și suntem dispuși să plătim orice preț pentru a înlătura pericolul! Israelianul, locuitor al „insulei” de care aminteam, e departe de a fi naiv. Israelianul știe că

îndepărtarea pericolului nu înseamnă definitivă înlăturare a tot ceea ce se numește dușman. Locuitorii „insulei” s-au obișnuit cu gândul că viața lor se desfășoară între două conflagrații militare; și asta pentru simplul motiv că noi, cei din această generație, am decis să plătim pentru faptul că, în urmă cu 2000 de ani, strămoșii noștri au lăsat țara lor în mâna altora. Și greșelile se plătesc, dacă nu acum, mai târziu, și dacă nu mai târziu, atunci chiar peste 2000 de ani. Și uite așa greșelile celor de dinaintea noastră se transformă într-o datorie pe care o avem față de cei ce vor veni după noi.

Prof. dr. GABRIEL M. GURMAN
Omer, Israel gurman@bgu.ac.il V

AG 2016-2024

Leonor Fini - O boemiană a Parisului

Cândva proclamată regina libertinajului boem, Leonor Fini (1907-1996) a alunecat repede spre obscur. Pentru cei moderni cu sufletavangardist, erotismul și teatralitatea artistei va releva un teritoriu probabil necunoscut. S-a născut la Buenos Aires, la vârsta de 17 ani se mută la Milano, apoi în 1931 la Paris unde va rămâne pentru tot restul vieții. Fără vreo școală formală reușește să fie expusă la New York - la galeria Julian Levit în 1939.

Câțiva surrealiști francezi devin foarte interesați în arta tinerei Fini considerând-o a fi importantă mișcării, dar femeia este masiv ignorată datorită misoginului șef al suprarealismului, André Breton. Breton o considera pe Fini o femeie-copil care din naivitate sau poate nebunie accesează subconștientul oniric, teritoriul preferat al masculului artist. Într-o retrospectivă fotografică a portretelor sale reale și imaginare (Cherchez la Femme - Galeria Minsky - Paris) Fini apare sigură de sine, îndrăzneată, cert nepotrivită cu catalogarea lui Breton. Dar fotografiile prin definiție, pot fi înșelătoare. Artista, adoptă un stil deviată vivace și îndrăzneț, care de multe ori pune în umbră tablourile și desenele sale, azi re-evaluate cu entuziasm. Era etichetată a fi

artist suprarealist deși oficial nu a fost acceptată și nici interesată de mișcare. Mai mult, era renumită pentru picturile fantastice cu aer gotic prin care explora sexualitatea feminină. Este celebru tabloul "Sfinxul amorezat" (1942) în care un bărbat nud este captivul unui sfinx purtând capul artistei pe umeri. Bărbații erau redați a fi pasivi, uneori figuri androgine ca de exemplu Hermes (1932) un zeu cu sexul în tranziție. Alte lucrări tratează antomorfisme, femei cu par sălbatec sau de o excesivă feminitate, spații imprecis definite, populate de cai, prin care Fini sugerează sexul liber.

Fini se mută la Paris în 1932 unde devine rapid muza și amanta unor artiști celebri că Paul Éluard, Dora Maar, Salvador Dalí, Max Ernst, Stanislao Lepri, and Constantin “Kot” Jelenski (cu aceștia doi din urmă va conviețui împreună cu peste o duzină de pisici). Jean Cocteau și Georges Bataille au promovat opera lui Fini în diferite momente ale unei lungi cariere de 60 de ani. O fotografie datorată lui Henri Cartier-Bresson “Trieste” (1933), în care Fini apare nudă plutind într-o piscină, bate recordul vânzărilor vremii la o licitație publică.

Prin fotografiile provocative și erotice, unele excentrice cu alură teatrală, Fini devine bine cunoscută Parizienilor. Viața ei sălbatecă, bisexuală, mariajul în trei șochează puritanii societății pariziene.

Devenind campioana vieții boemiene, artistei i se oferă în 1939 organizarea unei expoziții de mobile suprarealiste semnate de amicul dincopilărie, Leo Castelli. Alți prieteni erau Cocteau, Giorgio de Chirico, Alberto Moravia, Fabrizio Clerici dar și mulți alți trecători prin Paris. Fini a ilustrat povestiri sau poeme semnate de Edgar Allan Poe, Charles Baudelaire, Shakespeare cât și de tineri scriitori în afirmare. Era generoasă,

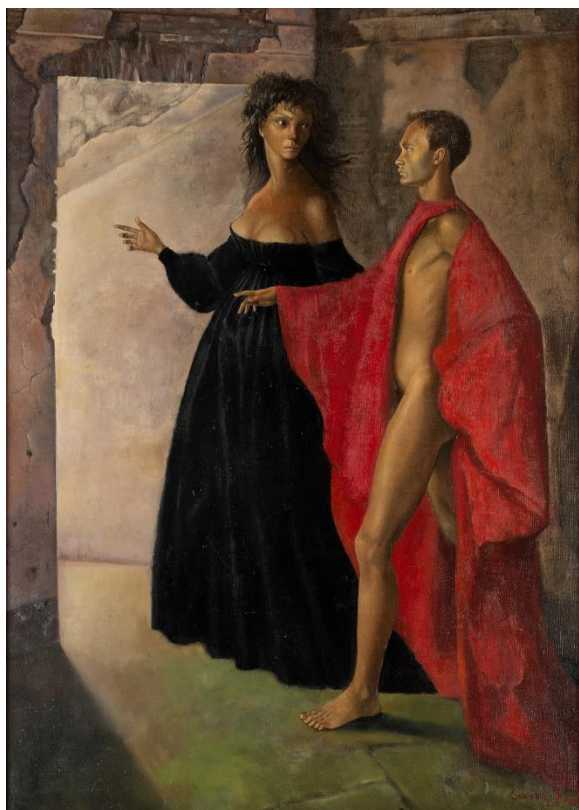
a donat bani cât și multe din ilustrațiile sale pentru a ajuta noi talente să se afirme.

La Londra expune în 1960, la Hanovra în 1967. O mare retrospectivă are loc la Muzeul Luxembourg din Paris în 1986. Zilnic circa 5000 de vizitatori vizionau 260 de lucrări realizate în toate mediile folosite de Fini. Se puteau admira peste 100 de acuarele și desene, circa 80 desene de costume de teatru, 70 uleiuri, 5 măști.

Se mai ocupă cu ilustrații de carte, desenează decor de scenă, costume de teatru și balet.

Julia Kakucs

Există copaci ce zgârie cerul
Asemeni iubiților ce-ți rănesc pielea și-ți
sfâșie inima...
Există copaci ce-și dăruiesc frumusețe
Asemeni celor ce te învâluiesc în petalele
dragostei lor...

Dimitrie Grama

...Si m-am trezit singură
Florile presărate pe pieptul meu
Sunt cele pe care le-am cules
Împreuna cu tine, azi noapte
când credeam ca este încă lumină
Acum florile de pe pieptul meu
Albastre,
Galbene,
Violet de albe
Se văd singure
În oglinda sânilor mei.

Scrive trei nuvele și "Povești pentru copii de catifea". Fini este și o abilă portretistă, majoritatea portretelor sale total neconvenționale, sunt clar influențate de postulatele Suralismului. În desene, continuă eroticul așa cum apare în "Cerb și femeie erotică" 1967, o scenă a extaziei care defidă gravitatea.

ELRON

Julien Caragea

POATE ERA ȘI CEVA VÂNT

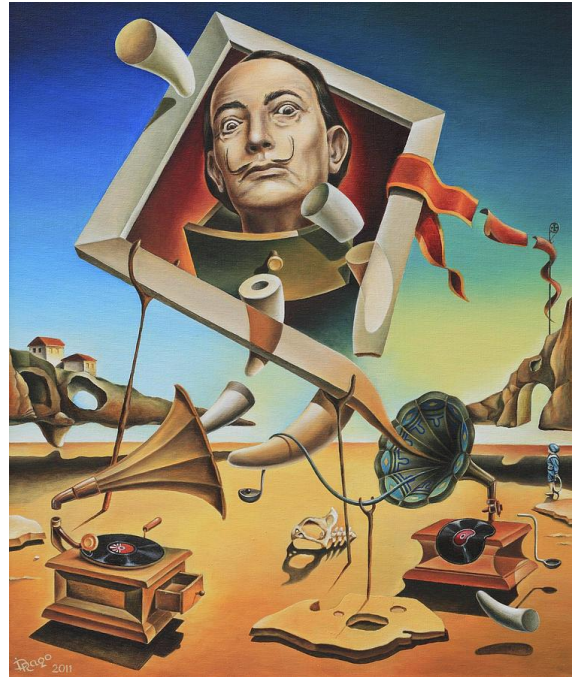
lui Salvador Dali

Vai ce urât
un obiect făcut numai și numai
din speranță
Vai ce urât
un obiect făcut numai și numai
din speranță

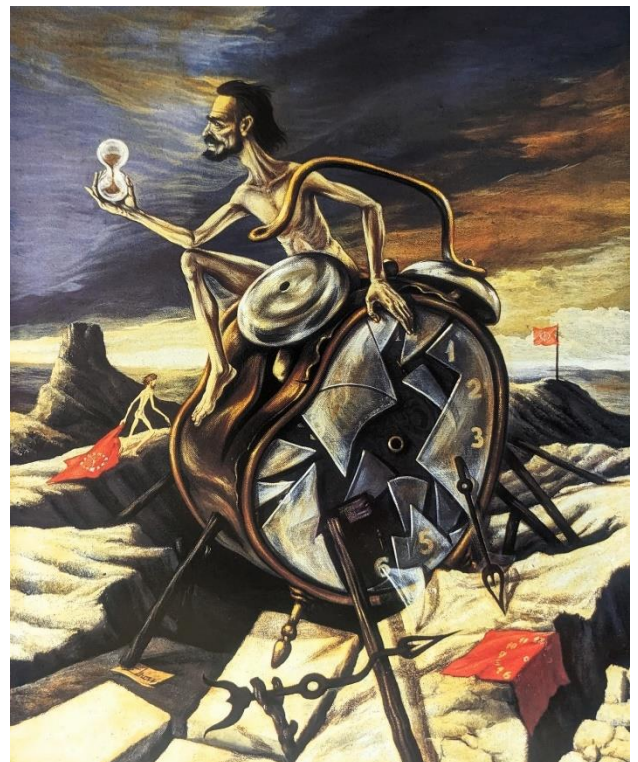
Mai tare decât orice coșmar

Personajul avea două mustăți groase
din cozi de șobolan
Mai tare decât orice coșmar
personajul avea două mustăți groase
din cozi de șobolan
Și o amuletă
pentru imobilul memorial
Tu îmi ceri să-ți fac un obiect perfect
un castel
o nuntă
o primăvară
cu nas perfect
Tu nici nu știi ce-mi ceri
Eu mă aflu în absență

Tu îmi ceri să-ți fac un obiect perfect
Să nu-i mai citești niciodată pe
avangardiști
Sunt prea violenți
Ei bat zăpada deja întărită
cu un tel pentru ouă
Ei bat zăpada

Baruch Elron

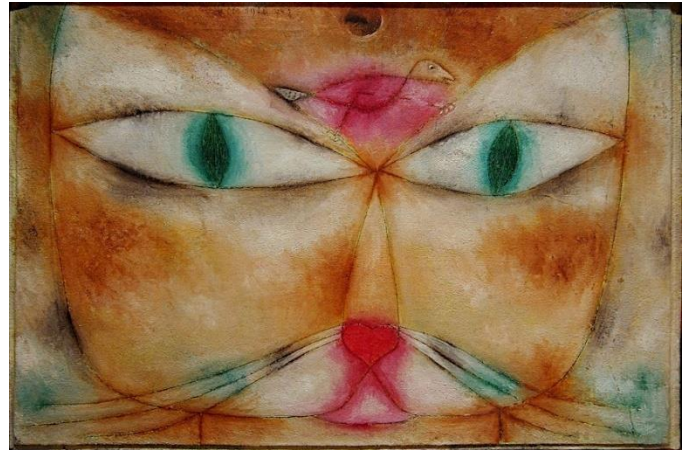
autori: YZ- AG

1- "Ploaia de lăcuste" de Yigru Zelti

Știința cuantică a demonstrat cum, în pofida a ceea ce dovedise materialismul, există "partea cealaltă", dar câți au sesizat faptul? Implicațiile sunt evidente. Până și poezia, cu accentul mutat de pe fond pe formă în ultimii 150 și ceva de ani, va trebui să-și găsească altă paradigmă. Ca niște lăcuste, poeții au epuizat resursele formei, ale limbajului - resurse de care doar manieristii s-au mai folosit cât de cât în urmă cu mai multe secole -, dar acestea și-au dovedit, totuși, limitele. De vină e credința că tot materia determină spiritul (vai!...), ceea ce explică de ce un Paul Valéry nota că forma poeziei determină conținutul. Dar "fiecare pasăre pre limba ei piere", iar materia sfârșește în descompunere. Poezia învie atunci când - culmea! - nu mai este scop, ci mijloc, ca înainte.

Blestemul unei "tinereți secunde" ar fi însă nevoia de a face altceva decât o posomorâtă întoarcere la mimesis. Adevărul este că modernismul n-a avut doar părți rele. De fapt, puțini (cred) s-au gândit la rarii (e drept) moderniști cu față surâzătoare (precum, în pictură, soții Delaunay sau - uneori - Miró și Kandinsky), fiindcă modernismul a fost înțeles aproape exclusiv în dimensiunea sa tragică. Avangardele fie și-au ascuns emoțiile în spatele unor figuri geometrice (evident, nu tot ce a făcut Mondrian, de pildă, exclude expresivitatea - vezi Broadway Boogie Woogie, o pictură care mă face să mă gândesc în același timp la jocurile foarte vechi pe computer și la

motivele de pe costumele populare românești, de asemenea "pixelate"), fie și-au exprimat (aproape exclusiv) disperarea cu furie sau fronda la adresa canoanelor, standardelor. Tristan Tzara avea pretenția să demoleze ideea de frumusețe - dar dacă mă întrebați pe mine, eu cred că a contribuit și el la frumusețe, doar că la o altfel de concepție a acesteia.

Paul Klee

Oricum, "modernismul" e asociat cel mai adesea cu "urâtul" sau măcar "dizarmonicul". Dar să trecem mai departe, fiindcă n-are niciun rost să-mi exprim aici invectivele la adresa picturii "vechi"... Revenind la "nos oiseaux" *, putem spune că, de fapt, nu ne mai putem - fără o doză mare de naivitate, cel puțin - permite să ne reîntoarcem pur și simplu la poezia așa cum era scrisă și înțeleasă în epoca lui Eminescu. Răspunsul ar fi tot un echilibru între formă și fond - ceva ce, de fapt, a fost oricum apanajul "capodoperelor" din totdeauna. Echilibrul între tradiție și modernitate - iată încă o coordonată demnă de reținut. La acest pariu au răspuns deja unii dintre: gândiriști, suprarealiști bucovineni, (neo)moderniști basarabeni precum Grigore Vieru, George Meniuc sau Anatol Codru - un teritoriu marginalizat sau

negat de puriștii care înțelegeau că modernismul și tradiționalismul să fie total separate. În fond, vorbim tot de o eliberare de elite și de încercarea de a găsi un punct unde să nu mai fie respinși, ci atrași cititorii dintr-o paletă cât de variată posibilă. O încercare însă nu în sensul poeziei douămiiiste, care a vrut să atragă înspre poezie "tineretul neliniștit" prin tactica "șoc și groază", eficientă însă doar pentru puțini oameni, în plus sunt mulți dintre tineri care sunt încă îndatorați vechilor orizonturi de așteptare și refuză poezia douămiiistă și invocând un Eminescu (și când nu este invocat Eminescu, sunt invocați Nichita sau Arghezi sau Blaga, în orice caz toți moderniști într-un fel sau altul!) fără a nutri reală pasiune nici pentru "poezia clasică" (ce-i drept, replicile sunt învățate mai ales de la "cei în vârstă"). În orice caz, douămiiismul încă nu și-a găsit poetul/poeții care să umple stadioane - "greșeala cea mare", dacă este greșeală, este poate pretenția douămiiștilor de a stârni din nou interesul tuturor pentru poezie - de fapt, cicatricea acelei perioade în care partidul avea grijă ca Păunescu sau un altul să fie publicați în mai mult de 100.000 de exemplare, generându-se astfel un paradis artificial al gloriei literare care a dat naștere la multe nostalgii, prea puțini dându-și seama că poeților li s-a dat atenția numai în măsura în care erau propagandiști. În fond, totul e o chestiune de temperatură a sângelui. Odată ce poeții își vor îndeplini nevoia de frondă, dacă își urmăresc vocația până la capăt, alte lucruri vor trece în prim plan...

**Aluzie la cartea "De nos oiseaux" a susmenționatului Tristan Tzara.*

2- Arta de suprafață, echilibristica post-avangardei

Mai știi brățara țipătului
În pasăre de cerneluri verzi?
Pleoapa în compoziție velină
Inima în fular de mătase
Ultimul proiector sfârșit...

(Relief - Stephan Roll –fragment- Revista Punct 1924)

Epuizarea artei poetice, contorsionarea vizualului, pixelizarea mentalului de către arte chiar de la începutul secolului XXI par stări mai amenințătoare decât negăsirea pietrei filosofale. Au fost și se fac încercări de întoarcere în timp, la prolifica avangardă, la profesiile industriale aplicate în arta steampunk, la miriade de variații post moderniste după cum dictează anturajul socio tropic al artistului. Așa au apărut pictori și scriitori (într-o desființată axa a timpului): minimaliști ca Arikha sau Rothko, noi dadaști ca Nicolae Tzone ("am uitat că sunt mort și am început să râd"), pictori ai mirajului suprarealist ca Brauner, Ilya Zomb sau Klee sau Calder cu al său "Obiect cinetic", artiști ce ne prezintă un nou parnas, în care muzele se agită în culisele digitalului cotidian. Arta este omniprezentă în XXI, metamorfozată în reclame, în fațade urbane, în statui de piață giratorie, în galeriile de pe marile artere ale capitalelor. O putem consuma, detesta sau iubi, dar nu ignora.

Ilya Zomb

Poetul circulă derutat între noile norme existențialiste: arta este și ea o afacere, reclama este mama tuturor formelor de cultură consumeristă, ("nu vor mai fi cărți ci totul va sfârși într-o reclamă frumoasă" – Breton către Aragon - 1919), relațiile îți fac bine sau rău profesional după apartenența la grupurile care te includ. O proeminentă artistă israeliană Miriam Gamburd este citită cu extaz la Sankt Peterburg dar nu și în Israel unde cultura nu este un bun de larg consum ci suma unor polemici penibile ca de pildă dacă podul Calatrava e necesar Ierusalimului așa cum zace, trântit iresponsabil de urbanști la intrarea în oraș. Generația nouă se simte frustrată de risipirea valorilor. Dacă aș fi un tânăr poet așa refuza vehement încercarea de politizare, sau folosirea cinică a mediului literar în scopuri ne-armonice. Armonia este acea îndemănare hedonistă de a expune un credo estetic în acordanță cu starea lucrurilor, fără a leza consumatorul care întâmplător sau nu se nimerește în forum. Deruta cititorului modern este cu atât mai mare cu cât în supă agorei sunt aruncate

"noile forme de expresie" cuprinzând totul de la manele și până la ofurile viscereale, agramatele căderi ale unor insomniaci poeți de ocazie. Trăim o artă de suprafață, care produce alergii la geniu și lipsă de discernământ.

Vizualul a devenit un mediu maleabil, rețușabil, este manipulat cu softuri la care și un fabricant de vise imposibile ca Dali ar fi râvnit. Cultura tribală de după anul 2000 a ridicat netul la rang de mentor cultural, este indicatorul nostru de modă, de gusturi, de direcții.. de la ce să citim și până la obsesia culinarului și a reclamelor sordide care licăresc pe ecrane. Nostalgia avangardei rămâne un promotoriu deschis și îmbietor. Ne arată YZ în mostre recursive, acest farmec al scrisului dezlănțuit, neacademic, experimental.

"sonet" de Louise Labé

(de Yigru Zeltil de fapt)

ce-ți caută capul în pătrate străine
prăjit în ne-înălțimea ta
să zbori prin șifonierele astrelor
ai tot vrea ai tot vrea

și îți imaginezi îți imaginezi
până când astrele îți văd imaginația
în vis elefantul te pedepsește cu trompa
și a doua zi te trezești cu urme pe limbă

asta până în acea amiază
când erai la terasă și sorbeai din cer
ești subit teleportat în pielea elefantului

ochii de pește ai astrelor observă
că elefantul lor de pază le soarbe șifonierele
astrele n-au nici măcar o reacție

De multe ori aplicarea neconvenționalului, ne face să zâmbim prin naivitate și proșpețimea metodei propuse. Aici nu găsim reclame, nici flori de plastic sau carton reciclat.

*Numai noroiul când îi intră în gură
Făcea oac, oac și devenea broască.
Atunci etajele de la blocuri
Săreau în lacperate de insomnie
Și căutau nuferi să-și calmeze balcoanele..
(Nora Iuga – Portret)*

Artistul care a trecut Hiroșima și Holocaustul, a asistat la prăbușirea zidului Berlinului, care a citit Kafka și Proust est înhămat la un ireversibil proces cognitiv. Nu se mai poate scrie azi dadaism. Nici picto-poezie. Absurdul pare inutil, realul întrece orice imaginație sau fantezie. "Tot ce este descriabil prin cuvinte există!" scrie undeva L. Wittgenstein. Dar bâlbâiala voită sau zgomotul de fond aplicat poeziei (ca de ex. la Gherasim Luca) nu mai au efect. Ne-am obișnuit cu zgomotul de fond cu bioritmul funcțiilor cerebrale, cu disperarea în fața timpului care ne lipsește cronic. Poate că răscolirea trecutului este benefică. Nu ca să demonstreze cineva că tot ce era de spus s-a spus, ci din contră, acolo descoperim direcții nefinisate, abureala în mesaj, îndrăzneală, maliție, invenție și mirare. Surprinzător, la fel ca și Yigru în blamarea modernismului, deplângea Scarlat Callimachi starea lucrurilor acum 86 de ani.

" Am rupt orice legătură cu arta trecutului, căci secolul nostru de emoții puternice și fulgerătoare are nevoie de forme noi de manifestare... Pentru a distruge această plagă a diferitelor arte trecute nu putem decât uza de mijloacele cele mai violente pentru a săpa o prăpastie între constructiviști și operele degenerate ale artiștilor sterpi..." Dar cădem noi, cei care

am pășit în secolul XXI, în păcatul criticii și al nemulțumirii?

Scrie un anonim pe net: "Sunt eu mai nobil decât Tolstoi pentru că el scrie Război și Pace iar eu cititorul mă aflu în situația nudă de a accepta necondiționat acest consum?"

Ne atrage atenția tot poetul YZ cu un citat al poetei Iuliei Pană:

"...atăția ani de comentarii nu au făcut decât să ne rățăcească "simțul" poeziei." Rămâne să ne expunem experiențelor, candoarei comunicaționale, să turnăm cafea în căni și să lăsăm o lacrimă să curgă în memoria celor care au bătut piloni de oțel în cultura noastră colectivă fie ei Giotto, sau pictori anonimi de icoane, Modigliani și Brâncuși, Stănescu sau Rilke, Tzara, Breton și Janis Joplin fiecare cu cărămida sa, cu bucățica sa de adevăr și patos, ca un punct de decolare în mare aventură ideatică pe care arta propune să o trăim cu demnitate de umani, nu de insecte.

Adrian Grauenfels - Iunie 2010

De la 7 Octombrie spre Califatul Mondial

**Sau... de la izolat la întreg
Prof. Jean – Jacques Askenazy**

Plecând de la 7 octombrie spre viitor, m-am învelit într-un convoi de gânduri care a durat zile și nopți. Gândurile treceau pe lângă punctele de control, cu case cu copii arși și capete tăiate, viziuni ale iadului. Flăcările porneau la cea mai mică adiere de vânt și luminau ruinele și cadavrele. Moartea învinsese viața în gândirea mea spre viitor. În loc de-a trăi mândria războiului de 6 zile, priveam cu șoc și spaimă spre armata în care se aflau fiul și nepotul, încercând să distrugă pe asasini. Conștient de ce eram conștient, priveam un film ca la

televizor. Plecam de la o gândire logică și rațională spre haos și colaps.

Îmi veneau mereu în minte declarațiile unor ayatollah despre necesitatea de-a șterge Israelul de pe suprafața planetei, era un adevăr pe care trebuie să-l iau de bun deși nu reușeam, ceva îl refuza? Ce anume? Știam că ideologia islamului fanatic este de-a ajunge la califatul mondial prin cataclism. Și trăisem fragmentul izolat de cataclism în pogromul de 7 Octombrie. Dar îmi spuneam, stai! tu ești unul singur dar în jurul tău mai sunt Statele Unite, Rusia, China, Europa, 8 miliarde de creiere! mergem la cataclism cu toții? ne sinucidem? așa ceva poate să se întâmple? Pentru a nu-mi pierde bunul simț, încercam să-mi explic că sunt într-o criză depresivă? Să încerc să mă gândesc la bine, să fiu optimist, dar în acest moment îmi revine în fața ochilor cuțitul înfipt de hamasnic în burta însărcinată a tinerei fete cu capul acoperit.

Dar pentru ce avem servicii de informații, Mossad, consilieri de securitate, generali de armată, servicii de apărare, specialiști ai inteligenței naționale și experți politici și deasupra mai avem și inteligența artificială. Bine dar atunci cum vandalismul a avut loc? Aud un râs sarcastic și văd cu ochii imaginile filmate de hamasnici, căci noi nu aveam atunci chef să filmăm.

Îmi aud gândurile: avem milioane de oameni înțelepți, avem o mână de oameni care dețin 60 la sută din toată avuția planetei, ce mă înspăimântă pe mine, desigur îi înspăimântă și pe ei? poate DA poate NU. Poate sunt absorbiți în ale lor? poate Da poate NU. Aud corurile lui Jeremia urcând pe scara infinitului spre cer, pentru a-L întreba: Ce ai vrut să ne transmiți prin "7 Octombrie" sfinția ta? Inevitabilul final sau un "simplu să fim cuminti"? Ai făcut-o cu Auschwitzul, dar poate te-ai

supărat când ai citit pe unul din pereți, cabanelor, scris de un habotnic, fraza: "Dumnezeule dacă ești, a venit timpul să-ți ceri iertare".

Îl aud pe nepotul întors de la miluim, povestind că, din toată echipa de luptători în care s-a aflat 4 luni, habar nu avea nimeni, cine era de dreapta sau de stânga, concepția soldaților nu interesa pe nimeni, aveau ceva mai important de făcut. Auzindu-l sunt optimist, gândurile mi se luminează. Dar golul în care mă aflu, se impune din nou cu ușurință. Pentru a realiza califatul mondial ayatollah au nevoie de un cataclism, de vărsare de sânge și roaie, este drumul indicat de scrierile sfinte, Yahya Sinwar a încercat-o, nu a reușit. Trebuia că odată cu pogromul de 1400 de israelieni, să se asigure că arabii israelieni pornesc și ei la luptă, și mulți alții. Deocamdată 7 Octombrie rămâne un pogrom similar cu cele multe cu care ne-am obișnuit. Nu s-a ridicat la nivelul industrializat al holocaustului, dar comparând pe ostașii SS cu hamasnici, este o mare diferență, atrocitățile performate de hamasnici erau mascate de disciplina germană. Exterminările instituționalizate din 1941 nu au fost însoțite de odioasa deșănțare bestială a roboților hamasnici, formați și educați pentru un singur scop "de-a ne lichida". Aud strigătul la telefon (recuperat) a tânărului hamasnic care-i striga victorios mamei sale: "mamă, fiul tău este un erou, am omorât zece evrei și voi mai omorî!". În continuare parcă aud vocile fanaticilor după lansarea rachetelor cu cap nuclear! Allahu akbar! Allahu akbar!

O ascult pe Profesoara Dereș și pe Dr. Iosef..... căutând să explice celor cu concepții vechi, cum gândește un ayatollah dar limba lor (persana) pentru concepțiile israelienilor este o limbă necunoscută, de neînțelese... Și când vor începe să o înțeleagă

va fi prea târziu. 7 Octombrie nu a fost înțeles a fost o suferință inutilă, care este pe drum de a fi uitată. **Istoria merge cu iuțea înainte spre califatul mondial.**

Marcel Lupu

Așa se cânta romanța "Amintire" pe vremuri

De-atâta jale ce-am lăsat
Iubito, să mă-ntorc aș vrea
Să spun că eu nu te-am uitat
Ca semn ți-am lăsat inima

așa se cântă acum:

De atâta jale ce-am lăsat
Iubito să mă-ntorc aș vrea
Dar numele ți l-am uitat
Și nu mai știu adresa ta!

Probabil

Am încercat să fac cozonac. Am copiat lista de componente și ingrediente din internet. Am pregătit echipamentul necesar și mi-am

înregistrat în me-morie secvența acțiunilor dar, probabil, undeva, am "încurcat borcanele"!

După ce am scos mașina de tocat am băgat ștecherul în priză. Apa necesară mi s-a spus să fie la temperatura camerei și am verificat care este tempera-tura având un termometru în dormitor. Desigur că nu în toate camerele este aceeași temperatură dar dormitorul nu e departe de bucătărie. Desigur că sunt două pregătiri separate: aluatul și umplutura. (mie îmi place cozonac cu umplutură de nuci!).

Am început cu aluatul pentru că trebuia după instrucțiuni să îl las oră "să crească". Așa dar am luat apa la temperatura camerei și făina și pentru a avea un aluat bine frământat am turnat făina și apa în mașina de tocat pe care o activasem în prealabil. Probabil ceva nu a fost în regulă pentru că făina puțin umedă a fost zvârlită la 2 metri pe podea iar apa s-a scurs albă ca făina sub masă. După 2 ore bucătăria era ca nouă. Spălată, curățată, fix! Probabil mașina de tocat era bună pentru nuci.

Am luat nucile din pungă și le-am băgat în mașina de tocat. Am auzit un zgomot care mi s-a părut anormal și mașina de tocat s-a oprit. De la motor ea ieșea puțin fum și era un miros de cablu ars, dar probabil că ea nu era obișnuită cu nuci ci numai cu carne proaspătă. Probabil că nucile nu se bagă la tocat cu coajă?! După aerisirea camerelor am stat puțin pe gânduri, am băut o sorbitură de whisky și căutând o soluție, să am cozonac la cafeaua de dimineață, am hotărât să cumpăr de gata.

Probabil o să mă duc la Shemo sau la Dudu Outmezghine.

Anca Hirschpek

Elemente chimice

Trupurile noastre nu s-au mai atins de mult.
Am găsit, uneori, adrese necunoscute, pe
cearceaf, dimineața.
Probabil erau locurile în care te-au purtat
noapțile când și tu mă doreai
și n-ai îndrăznit
să-ți luminezi capătul cu tandrețea mea.
M-am gătit apoi cu valurile
absențelor tale parfumate
în orele când, ca o panteră agilă,
neiertătoare,
alergam pereții camerei în jurul pereților
inimii
până când se dizolvau într-o incandescență
roșie. Am băut cafea alături de silueta ta
îngăduitoare ca fumul,
turnând în mine lichidul amar
care-mi îmbătrânește prematur celulele,
învățând să conversez cu lipsa ta
aproape terapeutică în blândețea aburului.
Trupurile noastre nu și-au mai distrus de
mult, împreună, fortărețele,
ne privim din ce în ce mai excitați
de noul tabel al lui Mendeleev,
pe care stau afișate
toate elementele rătăcirilor și absențelor
noastre cu care nu mai avem vreme
să facem experiențe
de laborator...

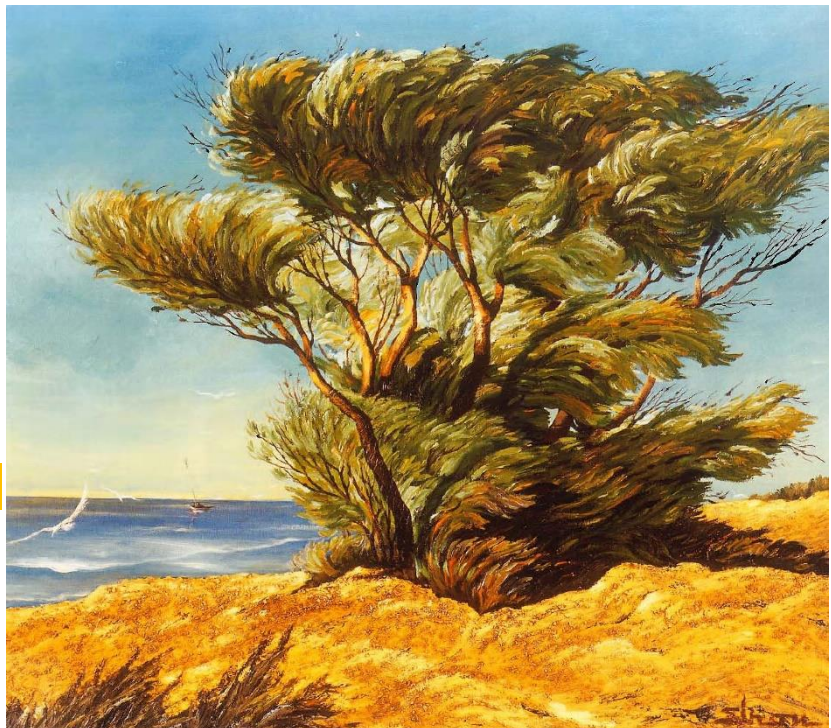
Brîndușa Palade

lihnită somnoroasă

a sosit moartea
pe aripi străvezii
simplu
într-o duminică

a încetat să respire
ca să nu deranjeze
lumea
să nu mai audă ciumați
poticniți în noapte
strâng tare la piept
broderia din stepă
i-a auzit ultimul
suflu infirmiere
roind plastic
ca și cum ar fi adormit
himere ar fi
adormit
respirația
nu s-a inventat încă

Baruch Elron

Arheologii au descoperit o bază militară romană a "Legiunii de Fier" veche de 1.800 de ani - cea mai mare descoperită vreodată în Israel

Arheologii descoperă o bază militară romană a "Legiunii de Fier" veche de 1.800 de ani - cea mai mare descoperită vreodată în Israel

(Prin amabilitatea lui Emil Aladjem, Autoritatea Israeliană pentru Antichități)

Rămășițele "extinse și impresionante" ale unei baze militare romane antice, datate cu 1.800 de ani în urmă, sunt descoperite de-a lungul unei porțiuni importante de autostradă nou-nouță, la aproximativ 30 de kilometri sud-est de orașul de coastă etajat Haifa, al treilea oraș ca mărime din Israel. O tabără legionară de această anvergură, care a găzduit mii de soldați, nu a mai fost descoperită până acum în Israel și urmează să facă senzație în arena arheologică romană.

Cu planificatorii guvernamentali de infrastructură și arheologii lucrând mână în mână, lucrările în curs de desfășurare a drumului se conectează în mod constant. Netivei Israel (Compania Națională de Drumuri din Israel) continuă să lucreze la intersecția dintre Drumul 66 și Drumul 65 în nordul Israelului, în timp ce omniprezentele săpături supravegheate de Autoritatea Israeliană pentru Antichități (IAA) se străduiesc să păstreze istoria antică ascunsă sub nisip.

Ceea ce în Israel este cunoscut sub numele de "tel", o movilă mare și artificială formată de așezări succesive construite una peste alta, domină tabăra legiunii romane recent descoperită și o mare întindere a Văii Jezreel. În vârful tel-ului, la doar câteva

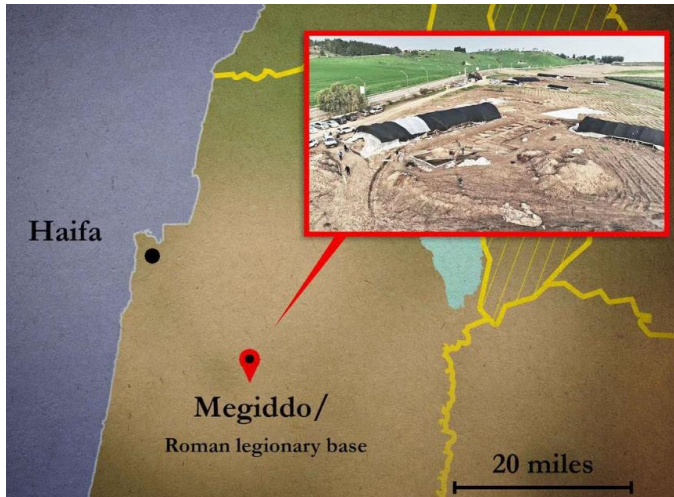
sărituri spre nord-vest de noul sit arheologic, orașul Megiddo din Epoca Fierului, numit pe bună dreptate "Armaghedon" în limba greacă, zace încă în ruine după ce a fost ras de egipteni la începutul secolului al VII-lea î.Hr.

Chiar peste șoseaua 66 de la Tel, la picioarele acestuia, cercetătorii de la IAA se amestecă printre câteva corturi mari, deschise, arcuite, care umbresc parțial situl lor de excavare relativ nou, amplasat în mijlocul unor câmpuri de grâu uscate și inactive. Ei lucrează pentru a îndepărta nisipul și murdăria de pe o parcelă mai mult sau mai puțin plană, pavată cu piatră veche, sculptată manual.

În timp ce traficul de pe autostradă trece pe lângă ei, Yotam Tepper, directorul de săpături al IAA, și echipa sa își concentrează atenția asupra înțelegerii modului în care a trăit cândva o prezență militară romană antică, prima de această amploare excavată vreodată în Israel. Forța romană a ocupat această regiune între anii 117-120 și 300 d.Hr., potrivit unui comunicat de presă al IAA.

Alcătuită dintr-un drum principal, un podium semicircular și zone pavate cu piatră, aceasta a fost cândva o mare clădire publică monumentală în care, cred ei, au fost staționați aproximativ 5.000 sau 6.000 de legionari romani. Aceștia erau cei din Legiunea a VI-a de Fier "Ferrata".

"În timp ce taberele militare romane sunt cunoscute în Israel, acestea sunt tabere de

asediu temporare sau tabere mici care aparțineau unor divizii auxiliare", a spus dl Tepper într-o declarație. "Niciunul nu se compară cu întregul complex al bazei legionare, așa cum a fost descoperit în cadrul săpăturilor arheologice ... de lângă joncțiunea Megiddo".

În căutarea lor nesfârșită de antichități, domnul Tepper și echipa sa au făcut marea descoperire a unei baze militare romane nu întâmplător. Lucrând împreună cu Matthew J. Adams, de la Jezreel Valley Research Project, cercetătorii au cercetat câmpurile de grâu întinse din jurul Megiddo, folosind un radar de ultimă generație care penetrează solul pentru a detecta prezența ruinelor de piatră în subteran.

"Rămășițele clădirilor antice nu au fost păstrate la înălțime, deoarece majoritatea pietrelor de construcție au fost îndepărtate de-a lungul anilor pentru a fi refolosite în proiecte de construcție desfășurate în perioada bizantină și în perioada islamică timpurie", a declarat dl Tepper.

Singurul semn clar al existenței unor structuri suprapuse în zonă poate fi găsit împrăștiat în tot complexul, chiar și acum când zidurile clădirii nu mai există. Țiglele de acoperiș, sparte și împrăștiate, au fost găsite în cantități extrem de mari, unele dintre ele fiind găsite chiar marcate cu ștampila Legiunii VI. De asemenea, au fost găsite bucăți de ceramică și sticlă, monede și chiar și câteva bucăți de armament rupt.

Tehnologia, know-how-ul și armele militare - toate purtând semne de artizanat roman - sunt reflectate în amprenta pe care armata imperială romană o avea în regiune, potrivit domnului Tepper. Un astfel de ansamblu arhitectural va oferi cu siguranță noi perspective despre cum era viața soldaților romani staționați aici.

De asemenea, este un lucru bun pentru regiunea locală și pentru turism, potrivit lui Eli Escusido, directorul IAA. Recunoscută deja ca sit al Patrimoniului Mondial, cu una dintre cele mai vechi săli de rugăciune creștine din lume, capacitatea Megiddo de a atrage vizitatori nu poate decât să câștige de

pe urma faptului că singura și unica bază militară romană excavată din Israel se află chiar peste drum.

AG

Fântâna Zen

Cele patru broscuțe, pline de pasiune
euforică,
eufonică, bineînțeles că nu putea dura.

Așa cum primii pași, trebuie să ducă la un
prim
pas greșit, la o cădere
atenuată de bambuși cu ramuri de carbon

Doar femeia în alb poate simți durerea
eclipsei care trece pe masa cerului, cu forme
care se numesc ba nori
ba zenit
deasupra ochilor ei, petale risipite de mă
iubește,
nu, da, nu
totul până la infinit este sânge

Ne ofilim de ani în acest desis al neliniștii
Apoi, o cădere absentă
în havuzul cu broaște
și acolo stai mânăjită de mătasea falsă a
cuvintelor
de trocul mocnit de intrigile satului

schimbul dur, de meschină faimă,
inspecția grăbită a felinarelor care pâlpâie a
noapte...

AG

Efectul Dunning-Kruger În încercarea de a înțelege ce se petrece mai nou în jurul nostru...

„Oamenii cu niveluri scăzute de calificare trag concluzii greșite și iau decizii greșite, dar nu pot face greșeli din cauza nivelului lor scăzut de calificare”.

Semnificație: lipsa de înțelegere a greșelilor comise duce la o credință în propria corectitudine și, în consecință, la creșterea încrederii în propriile decizii și în sine, precum și la o conștientizare a propriei superiorități.

Astfel, efectul **Dunning-Kruger** *este un paradox psihologic cu care cu toții ne confruntăm adesea în viață: oamenii mai puțin competenți se văd profesioniști, în timp ce cei mai competenți tind să se îndoiască de ei înșiși și de abilitățile lor.

Cu cât nivelul de calificare este mai scăzut, cu atât este mai mare încrederea în sine. La începutul cercetării lor, Dunning și Kruger au luat ca ipoteză de cercetare celebra declarație a lui Charles Darwin: „Ignoranța generează mai des încredere decât cunoaștere” și Bertrand Russell: *„Unul dintre lucrurile nefericite ale timpului nostru este că cei care sunt încrezători sunt proști, iar cei care au imaginație sau înțelegere sunt plini de îndoială și indecizie”.*

-xxx-

Iată ce spunea în 1956(!) **Günther Anders**, unul dintre filosofi a cărei operă i-a inspirat pe cei care azi conduc lumea :

"Vom reduce de manieră drastică educația, pentru că un individ incult are un orizont de gândire limitat, cantonat în preocupări

mediocre. Trebuie să facem în așa fel încât accesul la știință să devină din ce în ce mai dificil și elitist, între popor și știință să existe o prăpastie, iar informația destinată publicului larg să fie lipsită de orice conținut cu caracter subversiv.

Mai ales fără filozofie. Și aici, trebuie să folosim puterea de convingere și nu violența directă: vom difuza masiv, prin intermediul televiziunii, emisiuni de divertisment care să se adreseze doar laturii emoționale sau instinctive.

Mintile vor fi ocupate cu ceea ce este inutil și ludic. Este bine, printr-o vorbărie și muzică neîncetate, să împiedicăm mintea să gândească.

Vom pune sexualitatea pe primul loc al intereselor umane.

Nu există un tranchilizant social mai bun. În general, vom face în așa fel încât să eliminăm partea serioasă a existenței, să luăm în derizoriu tot ceea ce este valoros, să întreținem o apologie constantă a lejerității, astfel încât euforia publicității să devină standardul fericirii umane și modelul libertății. Condiționarea va produce astfel ea singură o asemenea integrare, încât unica frică – pe care va trebui să o întreținem - va fi cea de a fi exclus din sistem și deci de a nu mai putea accede la condițiile necesare fericirii.

Omul de masă, astfel produs, trebuie să fie tratat precum ceea ce este: o vită, și trebuie să fie supravegheat cum trebuie să fie păzită o turmă.

Tot ceea ce conduce la adormirea lucidității sale este bun din punct de vedere social, iar ceea ce ar amenința să îl trezească trebuie să fie ridiculizat, înăbușit, combătut. Orice doctrină care ar pune sub semnul întrebării sistemul trebuie să fie desemnată drept subversivă și teroristă, iar cei care o susțin vor fi apoi tratați ca atare".

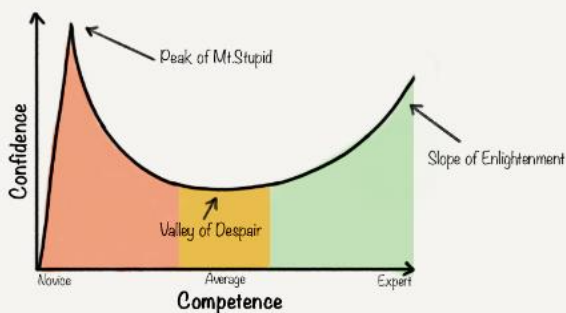
Günther Anders ** - „*L'obsolescence de l'homme: sur l'âme à l'époque de la deuxième révolution industrielle*” (1956)”

* Efectul Dunning-Kruger este o prejudecată cognitivă în care persoanele cu competențe limitate într-un anumit domeniu își supraestimează abilitățile sau cele cu competențe ridicate își subestimează abilitățile. Acest efect a fost popularizat de o lucrare publicată de Justin Kruger și David Dunning în 1999. Au fost realizate numeroase studii similare. Efectul este măsurat prin compararea autoevaluării cu performanța obiectivă. Participanții dau un test, iar apoi trebuie să își estimeze performanța după aceea. Autoevaluarea lor este apoi comparată cu rezultatele lor reale. Studiul inițial s-a concentrat pe raționamentul logic, gramatică și abilități sociale. Alte studii au fost efectuate pe o gamă largă de sarcini. Acestea includ abilități din domenii precum afaceri, politică, medicină, conducere auto, aviație, memorie spațială, examene la școală și alfabetizare.

Format ca filosof în tradiția fenomenologică, și-a obținut doctoratul sub îndrumarea lui Edmund Husserl în 1923 și a lucrat apoi ca jurnalist la Berliner Börsen-Courier. În acea perioadă, și-a schimbat numele Stern în Anders. A încercat fără succes să obțină o titularizare la universitate la începutul anilor 1930 și, în cele din urmă, a fugit din nazism în Statele Unite. Întors în Europa în anii 1950, a publicat principala sa carte, "The Obsolescence of Humankind", în 1956.

O parte importantă a operei lui Gunther Anders se concentrează pe autodistrugerea omenirii, printr-o meditație asupra Holocaustului și a amenințării nucleare. Anders a dezvoltat o antropologie filosofică pentru epoca tehnologiei, abordând și alte teme precum efectele mass-mediei asupra existenței noastre emoționale și etice, ilogicul religiei și problema de a fi gânditor. A fost distins cu Premiul Sigmund Freud cu puțin timp înainte de a muri, în 1992.

The Dunning Kruger Effect

The Dunning Kruger effect is a cognitive bias where people with low ability overestimate their knowledge and skill.

** **Günther Anders** (născut Günther Siegmund Stern, 12 iulie 1902 - 17 decembrie 1992) a fost un filosof, jurnalist și teoretician critic de origine germană.

Amici ai Jurnalului și cărțile lor

Alexandru LASZLO
traduce PIRANDELLO

"EFECTELE SUPĂRĂRII..."

Supărarea este una din cele mai răspândite încălcări ale legilor universului, care poate determina mari neplăceri în viața, atât a celui pe care te superi, cât și în propria ta viață. Potrivit legii bumerangului, tot ceea ce emitem în spațiu, din punct de vedere vibratoriu: gânduri, vorbe, dorințe, fapte, sentimente se întorc la noi producând efecte perturbatoare în câmpul nostru energetic. De aceea nimeni nu poate face rău altuia, fără să plătească. GÂNDUL Oricând aveți gânduri negative despre o persoană, să vă rugați în permanență pentru sănătatea ei. Când ne gândim la cineva, se creează instantaneu o punte energetică între noi și omul la care ne gândim. De aceea, orice gând rău reprezintă un atac energetic care aduce

*

un prejudiciu omului respectiv. Astfel ne atacăm și ne omorâm unul pe altul în mod inconștient, de multe ori fără să ne dăm seama de acest lucru. Gândirea noastră dispune de cea mai puternică forță creatoare din întregul univers. Gândul este cel care aduce pacea și liniștea în sufletul nostru. Gândul este cel care atrage binele sau răul în existența noastră. Toate gândurile emise plutesc în aer ca niște mine amenințătoare pentru a lovi pe cel ce le-a produs. ÎN CUPLU Neintelegerile într-o relație de cuplu vin din nevoia de a-l controla și domina pe celălalt. Fiecare încearcă astfel să aibă controlul și să rămână deasupra întregii situații. Când controlezi o altă ființă îi iei energia, îți faci plinul pe socoteala altuia.

Răcirea relațiilor dintre doi parteneri se datorează creșterii nivelului de agresivitate interioară. Lipsa de compatibilitate duce la lipsa de comunicare. Lipsa de comunicare duce la dezastru. Lipsa de comunicare prin iubire duce la ură. O agresivitate subconștientă față de bărbați/femei se transformă într-un program de autodistrugere. Dacă doi parteneri abuzează fizic sau emoțional unul de celălalt, atunci ei nu merită să rămână împreună. Cu cât este mai puternică dependența de persoana iubită, cu atât mai numeroase sunt pretențiile noastre față de ea. Dependența naște agresivitatea, iar agresivitatea produce boala. Dependența de dorințe, frica, depresia și supărarea atrag gelozia. Orice expresie dură, afirmată pe un ton categoric poate provoca un rău atât sieși cât și unui alt om. Ori de câte ori cădem în acest prost obicei, ne deconectăm de la sursă și intrăm în suferință. Cearța, mânia, nerăbdarea emit în tăcere o mare forță distructivă. Numai prin iubire poate seca izvorul răutăților. În dragostea omenească trebuie întotdeauna să existe o detașare de omul iubit. Cu cât aveți mai multe pretenții, iritări și nemulțumiri față de omul apropiat, cu atât mai mult crește dependența de el. Dependența de valorile materiale ne va omorî încetul cu încetul și spiritul și sufletul. Despre problemele personale Să nu vorbiți despre nenorocirile trăite, pentru că ele pot prelungi durata lor. Când nu vorbim cuiva despre problemele noastre, noi ne îndepărtăm de ele. Îndepărtarea de ele este primul pas pentru depășirea acestora. Esențial este când vorbiți despre problemele și emoțiile dvs. să nu căutați milă sau compătimiri. Dacă aveți o mare supărare sau tristețe, încercați să nu aduceți sentimentele acestea acasă. Ieșiți în stradă cu deosebire în locurile înverzite și plimbați-vă! Nu faceți din casa dvs. o groapă de gunoi energetic.

Dacă locuiți de câțiva ani și ați saturat spațiul cu regrete, supărări și spaime, amintiți-vă momentele în care v-ați certat și supărat, așezați-vă în acel loc, iertați, anulați agresivitatea față de iubire, rugați-vă ! **DESCARCAREA** Este mai bine să plângeți, decât să urâți. Dacă n-ați reușit să vă învingeți pe dvs. înșivă, agresiunea se acumulează în mod inevitabil. Atunci când plângeți, agresiunea apărută se distruge. **MUNCA** Munca nu trebuie să ne omoare, ci să ne dezvolte. Înseamnă că supraîncărcările nu trebuie să fie permanente și în fiecare ocupație să găsim plăcerea. Dacă nu există plăcere, orice activitate se poate transforma într-o suprasolicitare și va dăuna sănătății. Încercați să identificați cât mai corect care este munca care v-ar aduce satisfacții prin însăși existența ei în viața dvs. Nu căutați neapărat satisfacții materiale. Nu căutați plată, nici laudă și nici o răsplată, orice ați face. Săvârșind ceva bun noi pretindem imediat recompensă. Aceste dorințe aduc ca rezultat suferința. Cu cât veți intensifica acest tip de pretenții, cu atât va crește nivelul de agresivitate și se va întări programul de autodistrugere. **OFENSE** Când cineva te jignește, nu te răzbuna pe el, nu-l urî și nu te supăra pe el, întrucât această jignire este un dar de la Dumnezeu. Dacă n-o accepți, urmează ca purificarea sufletului să se înfăptuiască prin boli și nenorociri, iar dacă nu ești pregătit nici pentru aceasta, ea vine prin moarte. Această formă de purificare ne este dată prin intermediul celor apropiați, de aceea în măsura în care reușim să-i iertăm, în aceeași măsură sunt posibile schimbări interioare de profunzime. Se cuvine să iertăm nu numai în gând ci și cu sufletul. Cel mai mult ne leagă de trecut supărările neiertate. Iertând un om care ne-a jignit sau ne-a supărat, ne putem vindeca de o boală gravă. **CUM DĂRUIEȘTI AȘA PRIMEȘTI!** Roagă-te în permanență ca toți cei din jurul

tău să fie fericiți, sănătoși și întreaga lume să fie binecuvântată. Această rugăciune va iradia atât de multă iubire către întreaga lume, încât iubirea se va întoarce la tine din belșug. Răzbunându-te, te faci egal cu adversarul. Iertându-l, te arăți superior. Iertând, ne eliberăm pentru a ne putea înălța. Ar trebui să fim conștienți că iertând, îi eliberăm pe cei care ne-au greșit, deci iertând oferim libertate. Să alegi calea iertării, pentru că numai ea desface rana încleștată în timp. IERTARE ȘI IUBIRE

O gândire sau o acțiune negativă este resimțită dureros de mii de organisme. De aceea există o lege a naturii și a științei (Principiul al III-lea al mecanicii cunoscut și sub numele de "*Principiul acțiunii și reacțiunii*"), conform căreia *răul pricinuit altora ne face rău și nouă înșine. De aceea străduința de a ierta pe ceilalți și de a îndrepta spre ei numai gânduri de pace și iubire constituie un act protector pentru noi.*"

Sursa: Valeriu Popa

Cutii de ceai cu festival în sânul naturii

Cât de vrăjiți eram în copilărie de cutiuțele de ceai vândute în anii 50, decorate pe toate fețele cu haosul sclipitor al unei serbări câmpenești fără sfârșit –

păștori și păstorite dansând, cântând la lăută, îmbrățișându-se, retrăgându-se după copaci. Nu știam că erau cutii pentru frunze de ceai, n-aveam idee de stil sau de subiect.

Inventam biografii, făceam legături, explicam, spoream dramatismul. "Fata asta și-a rupt piciorul", a observat un băiețel, și ceilalți au râs, ce-ți veni, doar șade așa,

dar pe capac se afla dovada teoriei sale, fata scoțându-și ciorapul alb, pe care el îl lua drept bandaj. Curând cutiuțele s-au deformat,

tinerii fermecați s-au scorojit, și i-am dat uitării.

După multe vieți au reapărut la un festival în natură, peisajul puțin diferit, mai multe gadgeturi, dar ei tineri și de strălucitori ca cei de pe cutiile noastre, cântând la instrumente, dansând și răsând,

după care au fost trase arme, împărștiindu-i peste tot, cineva a spus "fata asta are un picior rupt, am văzut un băiat cu brațul tăiat, mulți zăceau pe pământ, nu seducător ca păstorii și păstoritele noastre,

ci sleiți, plini de sânge. Pentru o clipă am crezut că-și găsiseră adăpost în cutiuțele lor, unde stăteau ghemuiți, înspăimântați, dar au fost prinși, duși de-acolo, aruncați în cuști adânc sub pământ,

și până ce aceste cuști nu vor fi deschise nimeni nu va ști dacă sunt vii sau morți.

Iris Dan

Dr. Alfred Poplinger Analiză colorată în retrospectivă

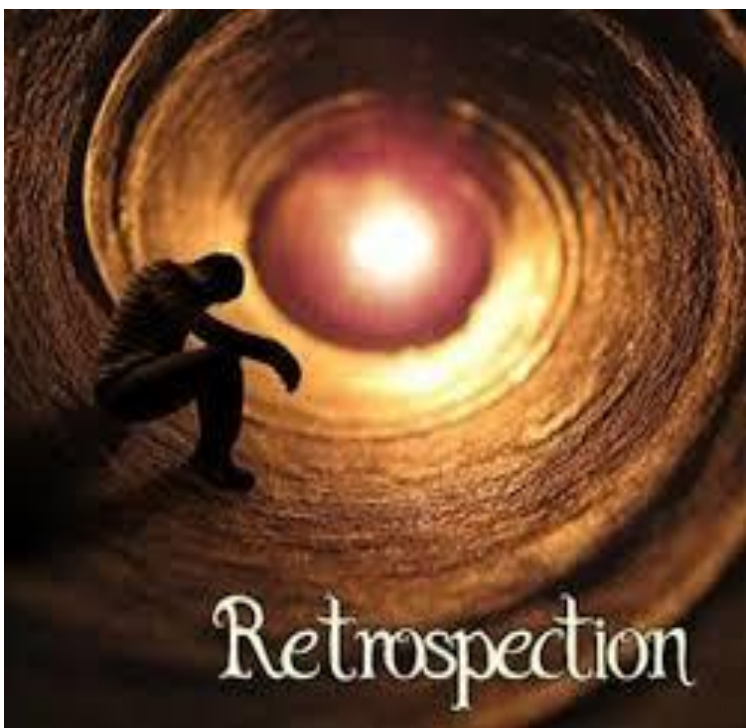
Mă întreb uneori ,
Merită să mă uit adânc în trecut ?
Nu poate fi vorba de o privire fugară,
Să nu uităm , sunt totuși un septuagenar.
Dar ca s-o fac concis și ilustrativ ,
Am ales fiecărei etape a vieții
O culoare ce i se potrivește cel mai tare.

Copilăria a fost perioada mea albastră.
La Picasso , în perioada lui albastră tristețea domină,
Personajele au chipuri chinuite de suferință și durere.
La mine a fost una de serenitate
Ca cerul senin și marea liniștită
Pe care cu ardoare râvneam s-o văd .

Adolescența a fost perioada roșie
Când am simțit prima oară atracția fizică
Ce-a devenit în scurt timp erotică,
Făcând din senzualitate și eros
Elemente impregnate adânc în EUL meu.

Maturitatea e perioada maro
În care stabilitate, securitate, perseverență și
rutină
Au fost însemnele ei.
Maturitatea târzie este perioada galbenă.
Intuiție, creativitate și sete de cunoaștere
O definesc din plin.

John Osborn și-a denumit
O cunoscută piesă de teatru
"Privește înapoi cu mânie".
Nu eu.
La ce-am lăsat în urmă
Sub oblăduirea LUI
Privesc cu satisfacție și recunoștință.

Cugetări cugetate de Beatrice Vaisman

1. Când aud că cineva s-a născut "la capătul pământului", (ca să nu zic "la mama dracului," că nu-i frumos), îmi dau seama cât de norocoasă am fost, când m-am născut și crescut în "buricul pământului" românesc.
2. Constatăre :
Visele nu prevăd viitorul, ci "prelucrează" trecutul.
3. Interesantă (ciudată?) constatare :
La greutatea mea,
Pot să-mi permit o înălțime mai mare.
4. Sunt realist-optimistă : văd jumătatea plină a paharului, dar nu văd cu ce poate fi umplut.
5. Sfat : Caută să fii înconjurat de medici buni, căci dacă mori, să știi că ai murit în cele mai bune mâini.
6. Am ajuns la vârsta la care când crezi că ți-ai dres un organ, se duce naibii altul.
7. Există persoane pe care nu le interesează nici jocul de cărți, nici jocurile de noroc, nici băuturile alcoolice și nici femeile. Eu sunt un asemenea exemplu.
8. La bătrânețe, m-am mutat într-un apartament mai mic, ca să am mai mulți pereți "la îndemână" când stau să "pic"
9. Constat că mulți oameni nu trăiesc vieți normale, Din diverse motive, uneori medicale.
10. Melodie actualizată de încălzirea globală
Nu mai "e primăvară în ianuarie", ci e iarnă în aprilie.
11. Gândește pozitiv, chiar dacă uneori îți vine să înjuri.

Dejeuner sur l'herbe, at Nova

© 2022 by Max Tzinman - theflyingcannibal.com

Foto-captures from a Nova film by
MAX Tzinman
with some SAGA random stops
during frames

<https://www.facebook.com/1652904963/videos/930171925511752/>

Juan Jacinto Muñoz-Rengel, O istorie a minciunii, traducere de Mioara Adelina Angheluță, Editura Polirom 2024.

Mint, deci exist

Juan Jacinto Muñoz-Rengel, *O istorie a minciunii*, traducere de Mioara Adelina Angheluță, Editura Polirom 2024.

Se sperie gândul, iubite cetitoriule, când vezi cât de mult se minte în lume. Mințim pe persoană fizică, mințim instituțional, îi mințim pe ceilalți, ne mințim și pe noi înșine, încât, intuitiv, îți vine să crezi că omenirea s-a ridicat pe minciună, nu pe triumful adevărului. Iar după ce citești cartea acestui spaniol prepuelnic ești convins că așa stau lucrurile.

Supraviețuirea și evoluția noastră ca specie le datorăm mai mult minciunilor decât adevărului.

Ce-i drept, însă, natura se ține și ea de minciuni, așa că de ce-ar fi omul altfel? – se întreabă **Juan Jacinto Muñoz-Rengel**, căruia de aici încolo îi voi spune M-R. Acest discipol al lui Borges – abil mînuitor de paradoxuri și împlînzitor al absurdului, sentențios și avînd oroare de locurile comune – are talentul de a exprima simplu treburi complicate și de a-și transforma ideile în personaje demne de ținut minte. Eseistul datorează și altele romancierului din M-R: plăcerea de a povesti, știința construcției, umorul, deseale adresări către cititor, ironic-protocolare, dar mai ales retorica textului. De unde și începutul cărții. „Să ne imaginăm pentru o clipă că naratorul care vă vorbește în această clipă e o simplă ficțiune. Să presupunem că pentru a face posibilă comunicarea dintre noi, m-am văzut nevoit să creez iluzia unui ton, a unei voci, a unei priviri, a unei identități fictive. Acum să presupunem, prin extensie, că tot ceea ce vă spune naratorul, chiar prin aceste cuvinte, sînt minciuni“. Să nu ne lăsăm însă păcăliți de acest ton lejer, de o colocvialitate simpatică. Absolvent de Filosofie, M-R procedează metodic și cît se poate de serios în istoria sa, cu o altitudine de înțelept în abordarea subiectului. Ambalajul ironic ascunde o reflecție de un tot mai amar scepticism, pe măsură ce M-R urmărește drumul minciunii în evoluția civilizației noastre. Începe cu anticul filosof din Creta, Epimenide, cel ce ar fi dormit într-o peșteră timp de 57 de ani. După ce s-a trezit, inspirat de zei, filosoful a început să le spună concitadinilor săi adevăruri supărătoare, printre care și nemuritoarea propoziție, „Toți cretanii sînt mincinoși“. Înțelepții de mai tîrziu au întors pe

toate fețele paradoxul lui Epimenide și pînă în secolul 20 au fost fideli concluziei că sîcîitorul filosof, el însuși cretan, n-avea cum să spună adevărul. De-abia **Kurt Gödel**, cu teorema incompletitudinii, l-a scos pe Epimenide din rîndul mincinoșilor constatînd că există afirmații care nu pot fi nici demonstrate, nici respinse, în cadrul aceluiasi sistem. Apoi M-R trece la minciunile naturii, de la celebrul cameleon la calamari și sepîi, de la șerpîi inofensivi deghizați în verii lor veninoși pînă la păsările care trec neobservate în copaci, fiindcă te păcălesc prin culoarea penelor. De aici, M-R trece la întrebarea de cîte persoane e nevoie pentru o minciună. De cel puțin două. Ajuns la dualitate, autorul se oprește la Platon și la Aristotel și la cele două drumuri deschise de cei doi în filosofie. De la ideile lor, M-R ajunge la realitatea ca simulacru și la filosoful chinez care a visat că era fluture și apoi s-a întrebat dacă nu putea fi un fluture care a visat că era filosof. Din aproape în aproape, spaniolul ne spune care a fost prima mare minciună a omenirii:

„*Primul lucru pe care l-am făcut a fost să mințim, să speculăm, să riscăm și să ne lansăm în prima noastră mare ipoteză: existența lumii*“. Urmează gîndirea magică și gîndirea mitică și minciunile pe care se întemeiază fiecare. Gluma începe să se îngroașe cînd M-R scrie despre Dumnezeu amăgitor, atacînd metodic minciunile religiilor – și cele politeiste, și cele monoteiste. Următorul popas, lungul capitol despre Minciunile Bisericii, după care vine rîndul celor două pagini despre Minciunile ateismului și prefăcătorilor primitive care au dus la Formarea societăților. De aici, firește, Războiul și strategia, cu înșelătoriile pe care se bizuie și care duc la Spionaj și contraspionaj, prilej pentru M-R de a

povesti cu mîndrie viața și faptele spionului dublu Joan Pujol, catalanul ale cărui elaborate minciuni au dus la scurtarea celui de-al doilea război mondial. Nu există activitate omenească și instituție pe care M-R să nu le treacă prin ciurul și dîrmonul istoriei sale, inclusiv minciunile științei și cele ale așa-numitul post-adevăr. Capitolele despre Dragoste și despre Moarte risipesc orice iluzie și despre una, și despre cealaltă. Însă la întrebarea finală, Ce există cu adevărat?, ultrascepticul autor, pentru a nu păți și el ca Epimenide, nu oferă un răspuns categoric, ci o presupunere. „*Poate că odată depășită iluzia identității, singurul lucru cu adevărat important vor fi ideile pe care le lăsăm în urmă*“. N-au trecut decît două secole, adică mai nimic la scara istoriei, de cînd autorul unei asemenea istorii ar fi fost ostracizat sau declarat nebun, ori, mai comod, acuzat că minte și condamnat la pușcărie. Ceea ce nu înseamnă însă că nu s-ar găsi și azi destui pioși doritori să-l lapideze.

Cristian Teodorescu

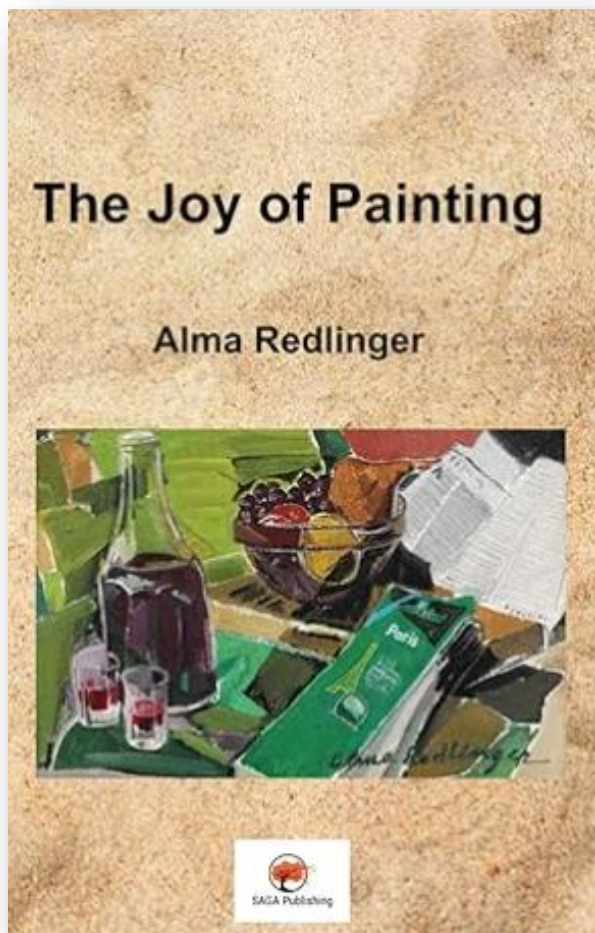

EVOLUȚIE. ..

 בין אומנות למתמטיקה
תערוכת יחיד
אלמשי אדוארד
אוצרת התערוכה אורית לוטרינגר
2.5.24 - 26.3.24
הגלריה במבואה הגדולה של הספרייה המרכזית ע"ש
סוראסקי אוניברסיטת תל אביב
התערוכות פתוחות לקהל בימים א' - ה' בשעות 9:00 עד 19:45, יום ו'
9:00 עד 12:00

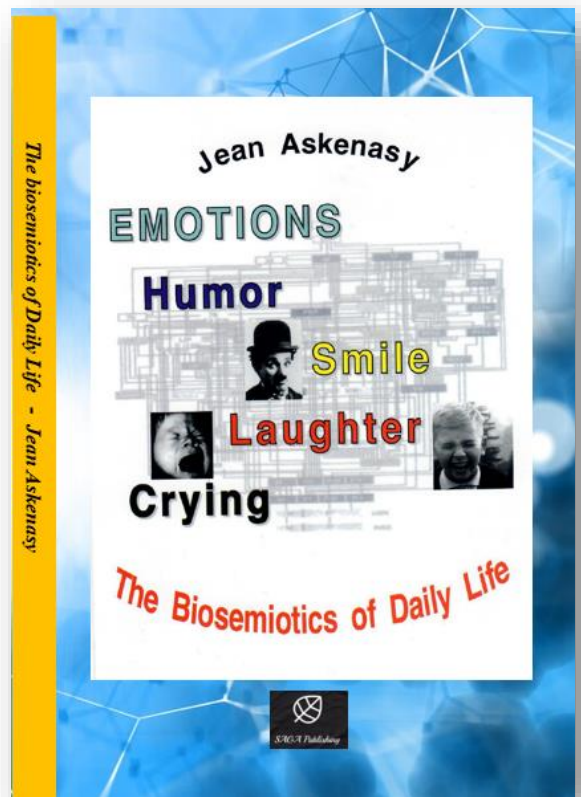
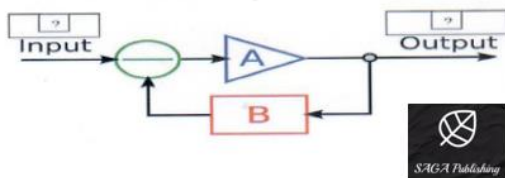

The Biosemiotics of Daily Life

Vol. II

Jean-Jacques Askenasy

Hiccup ♦ Cough ♦ Yawning ♦ Sighing ♦ Sneeze

MARIA SAVA

POLIFONII

Editura SAGA

Adrian Grauenfels

Iarna care nu a fost

Poezii și traduceri

Editura SAGA & Jurnalul Israelian, sunt dedicate promovării artelor și a culturii în spațiul de limbă română. Publicăm zilnic jurnalistică, recenzii, analize, invitații la evenimente culturale actuale. Reportaje la zi.

Traducem din trei limbi și tipărim cărți în Ro, la Amazon.com și Israel.

Vizitați <https://www.jurnal-israelian.com>

